

BÙI LÂM

ĐÀN BẦU NÂNG CAO

Sách này sử dụng được cho các nhạc cụ

- ĐÀN TRANH
- ĐÀN KÌM
- ĐÀN CÒ
- SÁO TRÚC

NHÀ XUẤT BẢN ÂM NHẠC

BÙI LÂM

ĐÀN BẦU
NÂNG CAO

NHÀ XUẤT BẢN ÂM NHẠC

LỜI GIỚI THIỆU

Có những thính giả âm nhạc người nước ngoài, để nói về tiếng ĐÀN BẦU, đã gọi nó là “linh hồn” của dân tộc Việt Nam. Một nhận xét như thế phải chăng chỉ là do cảm tính hay động cơ hữu nghị ? Không hẳn vậy : Nếu nói về xuất xứ thì ĐÀN BẦU có lẽ là cây đàn mà nguồn gốc dân tộc ít phải bàn cãi hơn cả. Đó cũng lại là cây đàn mà SỰ THÍCH ƯNG VỚI THANH ĐIỆU NGÔN NGỮ VIỆT NAM CÓ THỂ XEM LÀ LÝ TƯỞNG.

Mặt khác tính cách.”ĐỘC ĐÁO, SÁNG TẠO” của cấu trúc ĐÀN BẦU ĐẶC BIỆT LÀ PHƯƠNG PHÁP TẠO ÂM VÀ SỬ LÝ ĐỘ CAO CÁC ÂM TRÊN (MỘT) DÂY của nó đã được nhiều nhà nhạc khí học nghiên cứu và khẳng định.

Tuy nhiên, mặc dù tất cả những điều lý thú và kỳ diệu mà người đã, đang và còn sẽ nói về cây ĐÀN BẦU, có một sự thật lịch sử là cho đến giữa thế kỷ XX, cây đàn này vẫn chỉ tồn tại với tư cách là một nhạc khí dân gian, không mấy được coi trọng (“ĐÀN BẦU AI GẤY THÌ NGHE...”) Và tương đối ít phổ biến.

Và cũng đúng là chỉ từ cách mạng tháng tám và trong cuộc kháng chiến trường kỳ, dưới ánh sáng của bão Đề Cương Văn Hóa cùng với phong trào “trở về nguồn”, khôi phục và phát huy tinh hoa nghệ thuật truyền thống dân tộc, nhiều nhạc khí cổ truyền mới được “phát hiện” lại, được nghiên cứu, cải tiến để tham gia vào những hoạt động âm nhạc trong thời đại mới. ĐÀN BẦU chính là một ví dụ điển hình của một hiện tượng hồi sinh và phát triển rực rỡ sau hàng thế kỷ sống âm thầm, đơn độc với cái tâm trạng :

“...Như đóa hoa thơm mà mọc giữa rừng
Thơm cay ai biết, ngát lừng ai hay...”

Từ năm 1955, ĐÀN BẦU đã chính thức bước chân vào trường Âm Nhạc Việt Nam (nay là Nhạc Viện Hà Nội), trở thành một nhạc khí của giới chuyên nghiệp. Từ mái trường đó (và cũng có khi không xuất thân từ một trường nào) nhiều thế hệ nghệ sĩ, nhạc công xuất sắc - trong đó có cả PHÁI NỮ tham gia đã gieo rắc tiếng ĐÀN BẦU khắp nơi trên đất nước và cả trên nhạc đài quốc tế, thâu lượm được những thành công khá vang dội và thật đáng tự hào.

Nhưng do chở thiếu một thời quá độ, chuyển tiếp dần từ tính cách DÂN GIAN “NGHIỆP DƯ” sang tính cách BÁC HỌC, CHUYÊN NGHIỆP, nhiều vấn đề của ĐÀN BẦU còn phải được tiếp tục nghiên cứu giải quyết. Những đề án cải tiến về cơ cấu, những ngón kỹ thuật mới luôn luôn được đề ra, con đường như có vẻ còn dài trước khi ta tiến đến một trạng thái tương đối ổn định trong quá trình phát triển ĐÀN BẦU. Đặc biệt, về mặt dạy và học, tức là vấn đề phương pháp sư phạm, mảnh đất hầu như còn để trống cho các sáng kiến cá nhân, thiếu những công trình đúc kết khoa học và cơ bản.

Chính vì vậy chúng tôi đặc biệt hoan nghênh cố gắng rất lớn của nhạc sĩ BÙI LÂM trong công trình biên soạn cuốn “ĐÀN BẦU”, đáp ứng yêu cầu rộng lớn của giới thanh thiếu niên muốn làm quen với cây đàn rất đáng yêu này và đồng thời cũng là một trong những viên gạch đầu tiên xây dựng tủ sách giáo khoa âm nhạc truyền thống dân tộc.

Xin trân trọng giới thiệu với bạn đọc đồng đảo.

GIÁO SƯ NHẠC SĨ TÔ VŨ

LỜI NÓI ĐẦU

Các bạn thân mến,

"ĐÀN BẦU CĂN BẢN" đã lần lượt giới thiệu từng phần bên tay sử dụng gẩy và bên tay sử dụng cầm đàn (vòi đàn), đồng thời cùng một số kỹ thuật được kết hợp sử dụng thông qua các bài tập kỹ thuật từ dễ đến khó, từ đơn giản đến phức tạp, những bài dân ca, nhạc cổ, nhạc mới trong và ngoài nước cũng được sắp xếp theo yêu cầu nội dung nói trên để chúng ta từng bước thực hiện.

Cuốn "ĐÀN BẦU NÂNG CAO" tiếp tục giới thiệu những phần kỹ thuật còn lại với trình độ cao hơn, có hệ thống tiếp nối từ CĂN BẢN đến NÂNG CAO một cách chắc chắn. Nếu bạn nào chưa qua quyển CĂN BẢN thì quyển NÂNG CAO này đối với bạn sẽ có những khó khăn nhất định.

Xin chân thành cảm ơn các bạn ! Kết quả trên chỉ mới là những thành công bước đầu cho việc thực hiện vốn NHẠC TRUYỀN THỐNG ở mỗi cây đàn dân tộc nói chung trong đó có cây ĐÀN BẦU nói riêng.

"ĐÀN BẦU NÂNG CAO" chắc chắn còn nhiều thiếu sót. Rất mong được sự chỉ bảo thêm của các bậc cao minh cũng như ý kiến đóng góp của các bạn yêu thích cây đàn một dây này.

Tham vọng cao nhất của "cuốn sách ĐÀN BẦU..." được xem như một viên gạch nhỏ góp vào sự nghiệp gìn giữ, phát huy vốn âm nhạc truyền thống quý báu mang đậm bản sắc văn hóa VIỆT NAM.

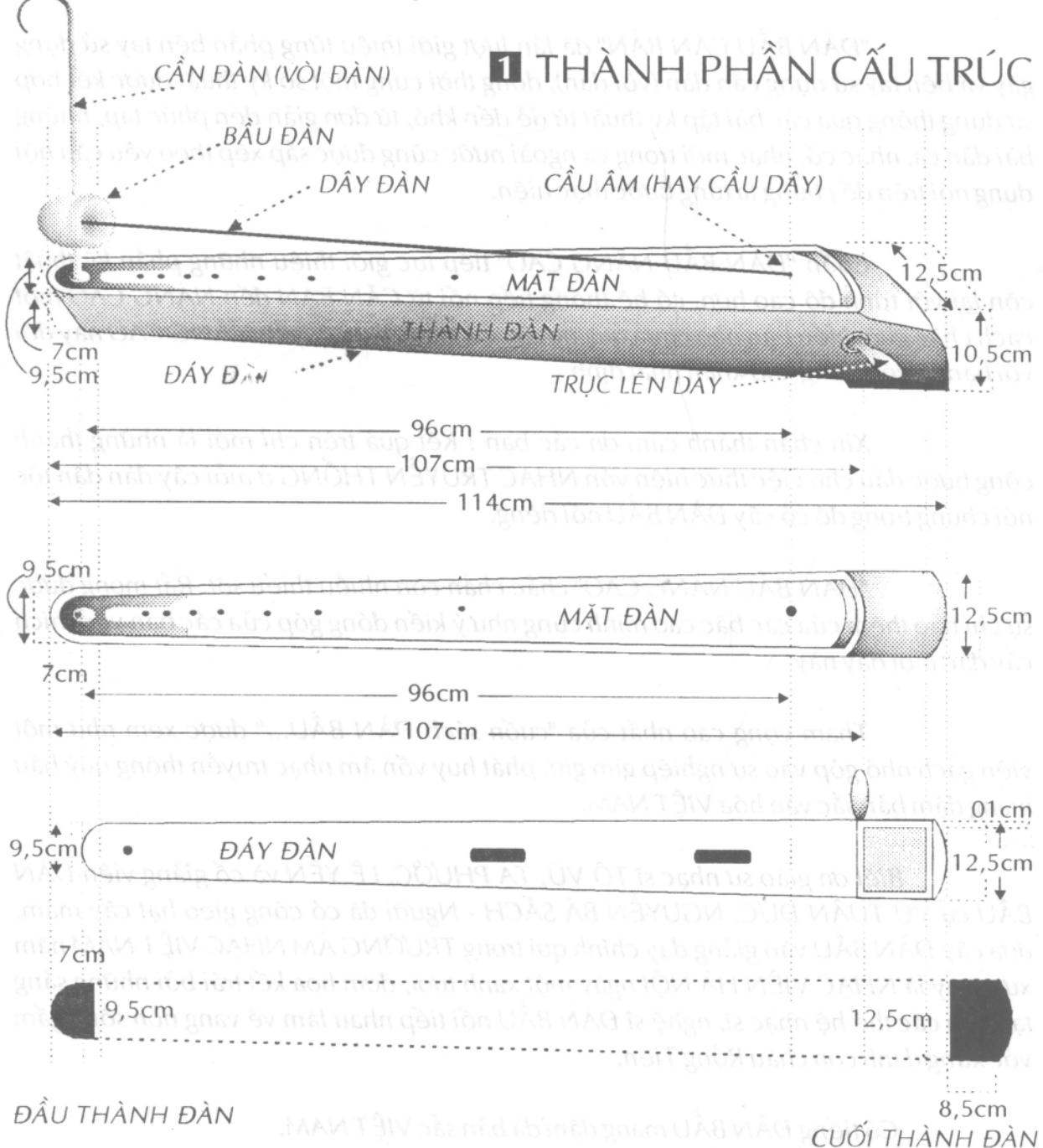
Biết ơn giáo sư nhạc sĩ TÔ VŨ, TẠ PHƯỚC, LÊ YÊN và cố giảng viên ĐÀN BẦU cụ VÙ TUẤN ĐỨC, NGUYỄN BÁ SÁCH - Người đã có công gieo hạt cấy mầm, đưa cây ĐÀN BẦU vào giảng dạy chính qui trong TRƯỜNG ÂM NHẠC VIỆT NAM năm xưa nay là NHẠC VIỆN HÀ NỘI ngày một xanh tươi, đam mê kết trái bởi những sáng tạo của các thế hệ nhạc sĩ, nghệ sĩ ĐÀN BẦU nối tiếp nhau làm vang non sông gấm vóc xứng danh con cháu Rồng Tiên.

Có tiếng ĐÀN BẦU mang đậm bản sắc VIỆT NAM.

BÙI LÃM

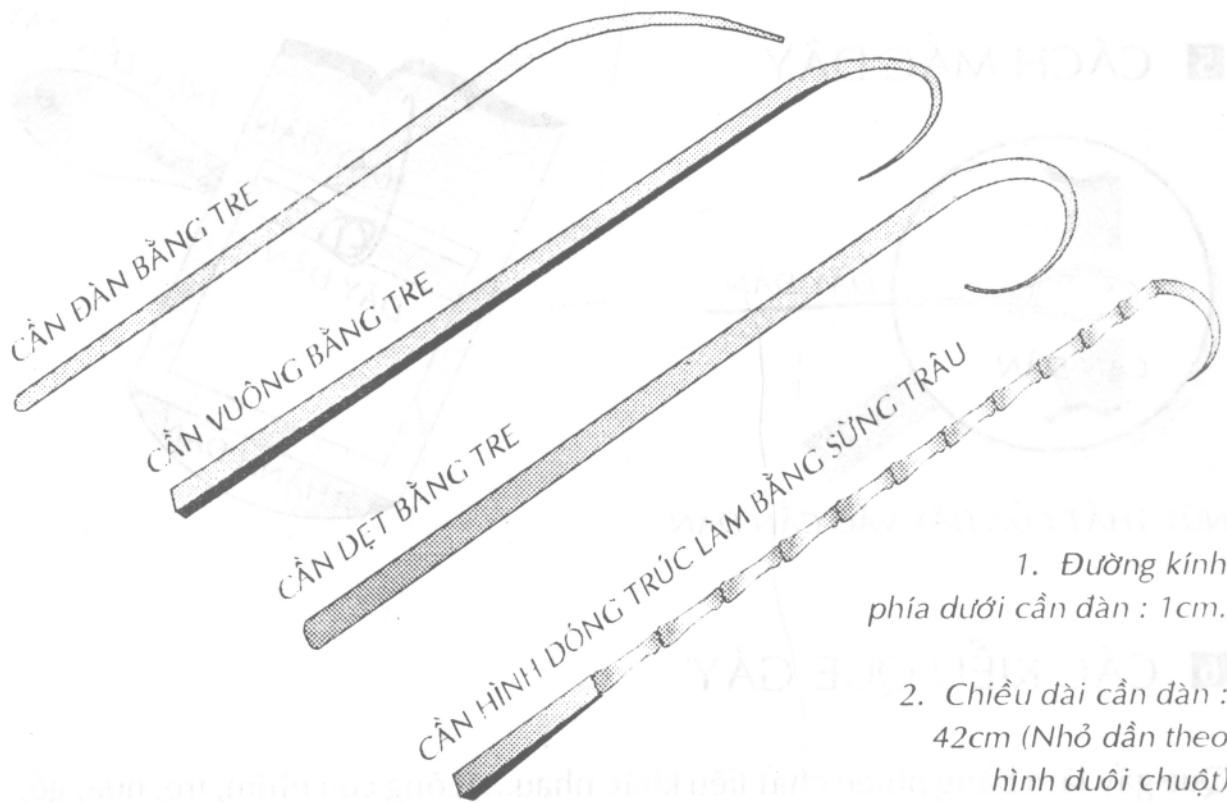
PHẦN MỘT

GIỚI THIỆU CÂY ĐÀN BẦU

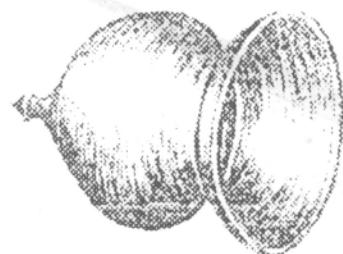

CHÚ THÍCH : Những số đo trên chỉ là số đo tương đối.

2/ CÁC KIỂU CẦN ĐÀN (VÒI ĐÀN)

3/ CÁC KIỂU BẦU ĐÀN

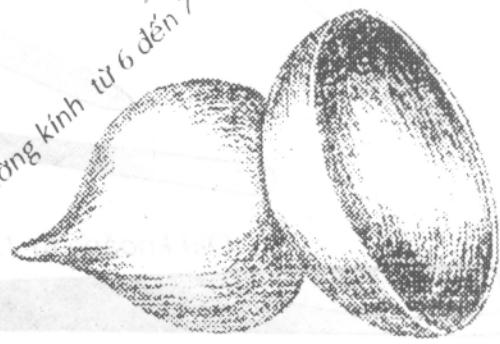
CÁC KIỂU BẦU ĐÀN BẰNG GỖ

BẦU ĐÀN BẰNG VỎ TRÁI DỪA

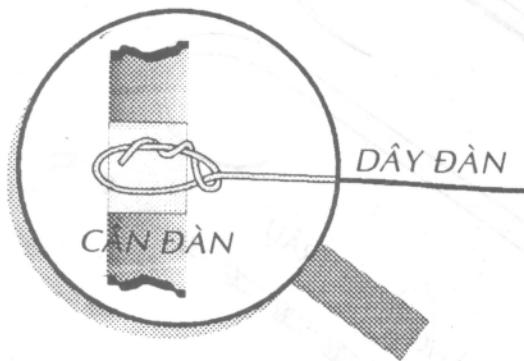

Loa bầu đàn : đường kính từ 6 đến 7 cm.

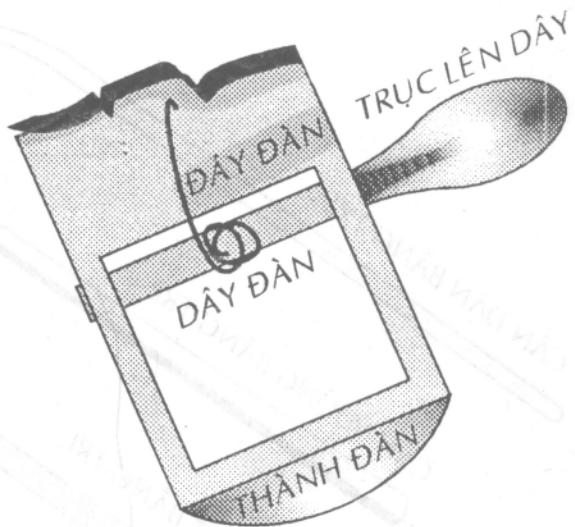

4 TRỤC LÊN DÂY

5 CÁCH MẮC DÂY

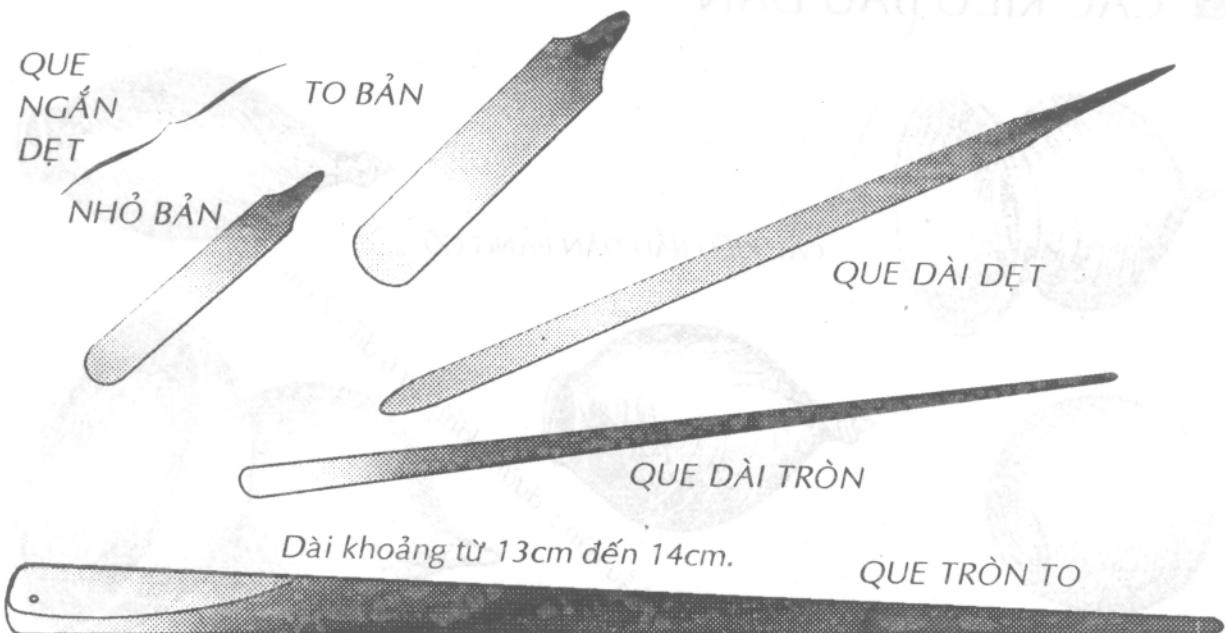

NÚT THẮT CỦA DÂY VÀO CẦN ĐÀN

6 CÁC KIỂU QUE GẨY

Que gẩy làm bằng nhiều chất liệu khác nhau... (Lông con nhím, tre, nứa, gỗ, sừng) nhưng làm bằng cây giang là tốt nhất, gẩy tiếng đàn kêu đẹp nhất.

NHỮNG KỸ THUẬT SỬ DỤNG ĐÀN BẦU

1 TƯ THẾ NGỒI ĐÀN

Cây đàn bầu của chúng ta từ xưa tới nay có rất nhiều kiểu ngồi gảy khác nhau, và bất kể một kiểu ngồi nào người gảy đàn cũng phải theo quy định là để cây đàn ngang trước mặt người đàn với cự ly không được xa và cũng không được sát vào người mà phải cho nó một khoảng cách tự nhiên, dáng ngồi không gó bó lên gân, khi ngồi đàn người gẩy đàn theo một quy định thống nhất là ngồi ở khoảng 1/3 cây đàn tính từ đầu đàn trở xuống, lưng thẳng, bụng không được gấp, hai vai không được so, lệch, các cơ trong thân thể được thả lỏng để tạo nên một tư thế tự nhiên trong khi ngồi đàn.

● KIỂU NGỒI CHỐNG GỐI

THẾ NGỒI 1

Có hai thế ngồi :

- THẾ NGỒI 1
- THẾ NGỒI 2

THẾ NGỒI 2

● KIỂU NGỒI XẾP BẰNG

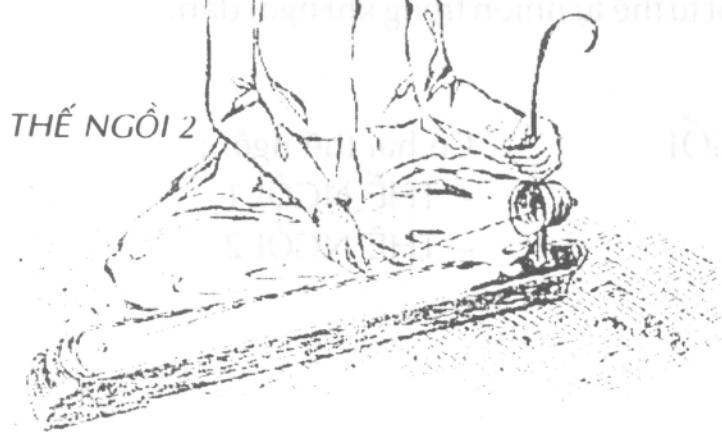
Có hai thế ngồi :

- THẾ NGỒI 1
- THẾ NGỒI 2

Một số lưu ý khi ngồi xếp bằng:

- Đặt chân vào đất bằng và thẳng, không gập gò.
- Đặt gót giày vào đất bằng và thẳng, không gập gò.
- Đặt tay vào đất bằng và thẳng, không gập gò.
- Đặt mông vào đất bằng và thẳng, không gập gò.
- Đặt đầu gối vào đất bằng và thẳng, không gập gò.
- Đặt cổ họng vào đất bằng và thẳng, không gập gò.
- Đặt mặt vào đất bằng và thẳng, không gập gò.
- Đặt mông và cổ họng vào đất bằng và thẳng, không gập gò.
- Đặt cổ họng và mặt vào đất bằng và thẳng, không gập gò.
- Đặt mông và mặt vào đất bằng và thẳng, không gập gò.
- Đặt cổ họng, mông và mặt vào đất bằng và thẳng, không gập gò.

THẾ NGỒI 2

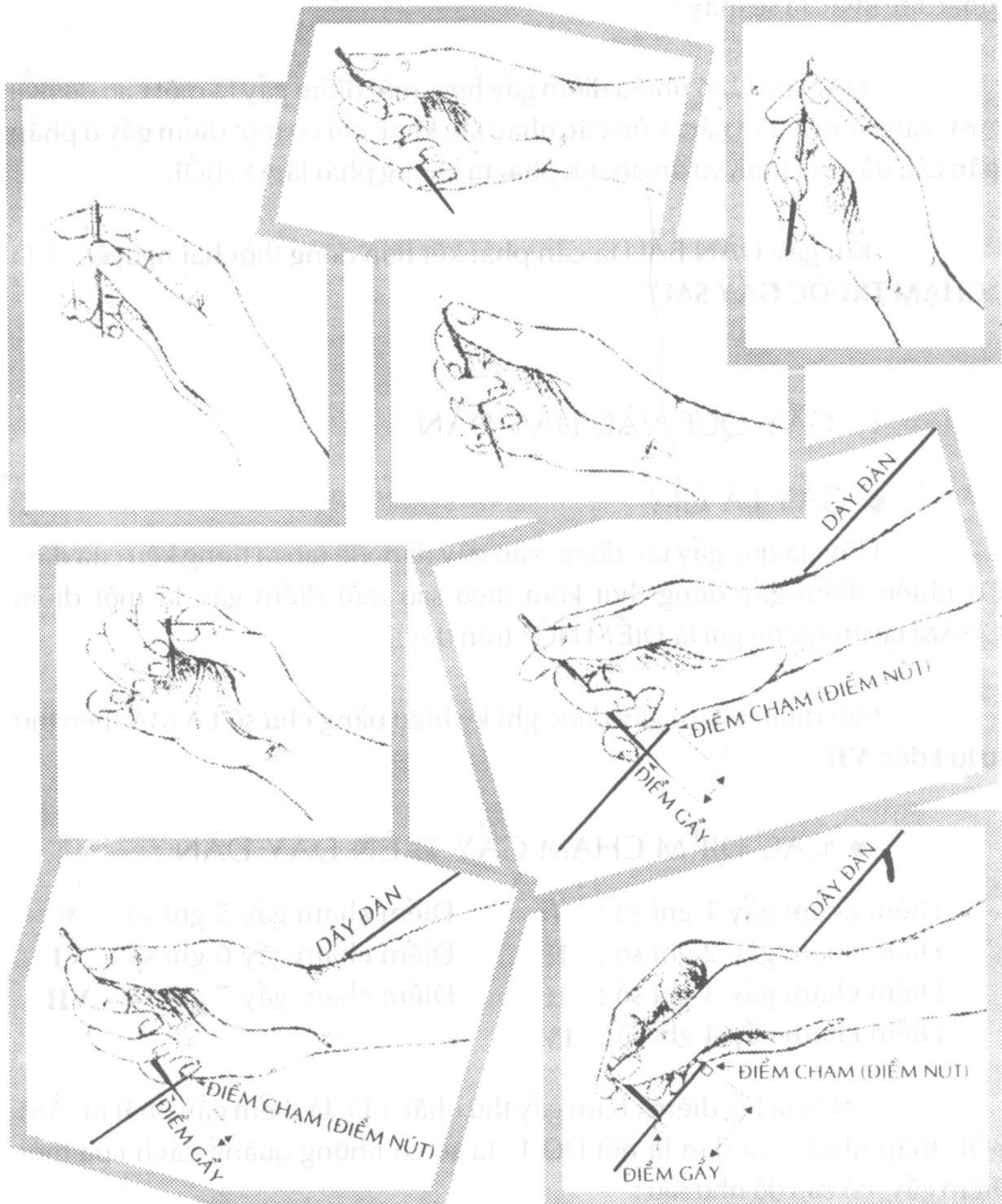
THẾ NGỒI 1

● KIỂU NGỒI TRÊN GHẾ

KỸ THUẬT TAY PHẢI (TAY GẤY)

A KIỂU CẦM QUE GẤY DÀI - QUE GẤY NGẮN

B NGUYÊN LÝ CỦA TAY GẤY

Nếu ta đem so sánh điểm gẩy của ĐÀN BẦU với điểm gẩy của các nhạc khí khác ta sẽ thấy :

ĐÀN BẦU có nhiều điểm gẩy hơn, mỗi điểm gẩy là một cao độ BỒI ÂM vang lên chuẩn xác. Còn các nhạc khí khác chỉ có một điểm gẩy ở phần gần cầu dây mà thôi, và âm thanh phát ra không phải là ÂM BỒI.

Khi gẩy ĐÀN BẦU ta cần phải kết hợp đồng thời hai nguyên lý là “**CHẠM TRƯỚC GẤY SAU**”.

1. GẤY QUE VÀO DÂY ĐÀN

● GẤY LÀ GÌ ?

Gẩy là que gẩy tác động vào dây đàn để tạo ra tiếng kêu của dây. Có nhiều điểm gẩy đồng thời kèm theo sau mỗi điểm gẩy là một điểm CHẠM tay (hay còn gọi là ĐIỂM NÚT trên dây).

Mỗi điểm chạm gẩy được ghi ký hiệu bằng chữ số LA MÃ theo thứ tự từ **I** đến **VII**.

● CÁC ĐIỂM CHẠM GẤY TRÊN DÂY ĐÀN :

Điểm chạm gẩy 1 ghi số : **I**

Điểm chạm gẩy 2 ghi số : **II**

Điểm chạm gẩy 3 ghi số : **III**

Điểm chạm gẩy 4 ghi số : **IV**

Điểm chạm gẩy 5 ghi số : **V**

Điểm chạm gẩy 6 ghi số : **VI**

Điểm chạm gẩy 7 ghi số : **VII**

Nếu ta lấy điểm chạm gẩy thứ nhất (**I**) là điểm gẩy phát ra ÂM BỒI thấp nhất của đàn là nốt DO 1 ta sẽ có những quãng cách của mỗi điểm gẩy có cao độ như sau :

Điểm chạm gẩy I
là DO

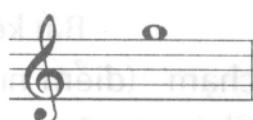
Điểm chạm gẩy IV
là MI

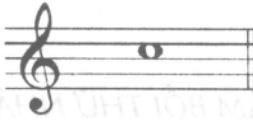
Điểm chạm gẩy II
là SOL

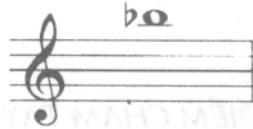
Điểm chạm gẩy V
là SOL

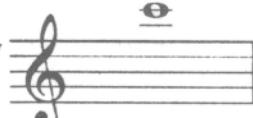
Điểm chạm gẩy III
là DO

Điểm chạm gẩy VI
là SI

Điểm chạm gẩy VII
là DO

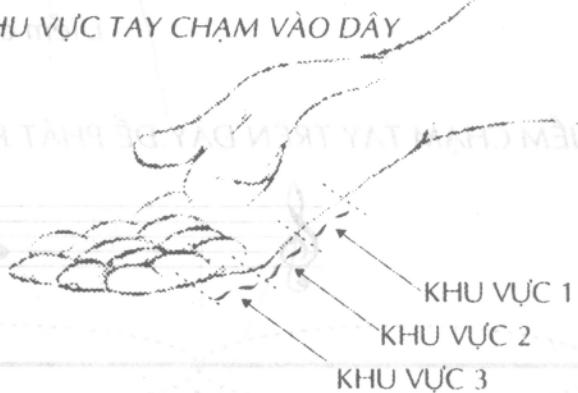

2. KHU VỰC TAY CHẠM VÀ ĐIỂM CHẠM VÀO DÂY ĐÀN

● CHẠM LÀ GÌ ?

Chạm là chạm nhẹ phần cạnh bàn tay về phía ngón út vào dây đàn, tiết diện chạm càng nhỏ tiếng đàn phát ra càng trong và vang.

KHU VỰC TAY CHẠM VÀO DÂY

Vì vậy ta tạm chia phần chạm ở tay gẩy ra làm 3 khu vực.

● ĐIỂM CHẠM

“**ĐIỂM CHẠM**” là điểm được quy định một cách **tuyệt đối** trên sợi dây ĐÀN BẦU nhận tác động của phần tay chạm nhẹ vào dây để tạo ra những âm thanh *vang lên đặc biệt* (*son harmonic*).

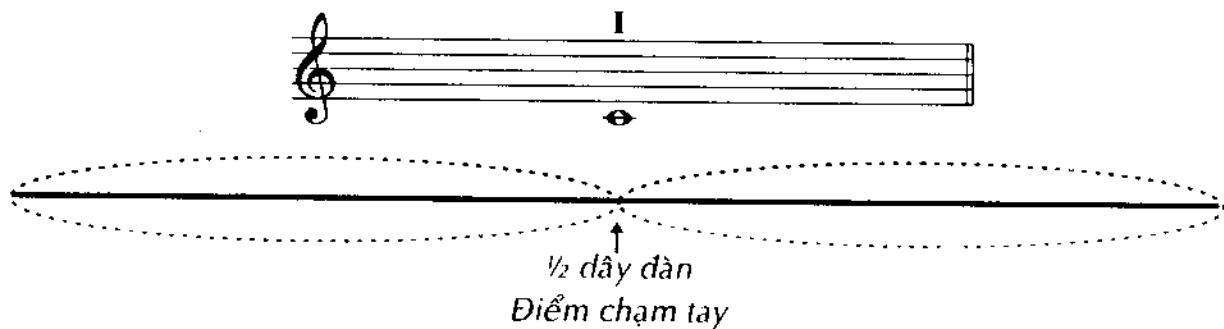
Trên dây ĐÀN BẦU có nhiều điểm chạm (điểm nút) để gẩy.

Chúng tôi chỉ nêu 7 điểm chạm trên dây đàn tương ứng với 7 điểm gẩy đã nêu trên.

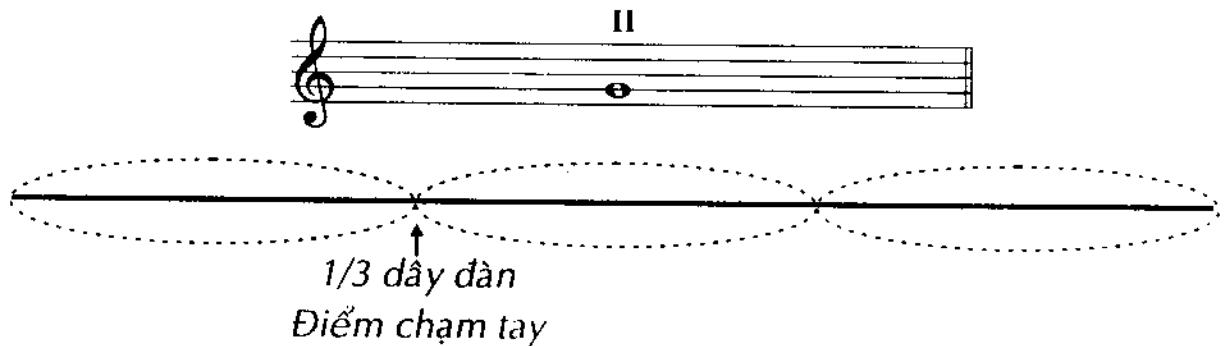
● CÁCH TÌM ĐIỂM CHẠM (ĐIỂM NÚT)

Bất kể sợi dây dài hay ngắn, đem chung đôi dây lại ta sẽ có điểm chạm (điểm nút) thứ nhất ở $\frac{1}{2}$ sợi dây, rồi lần lượt chung 3, chung 4,... Chúng ta sẽ có :

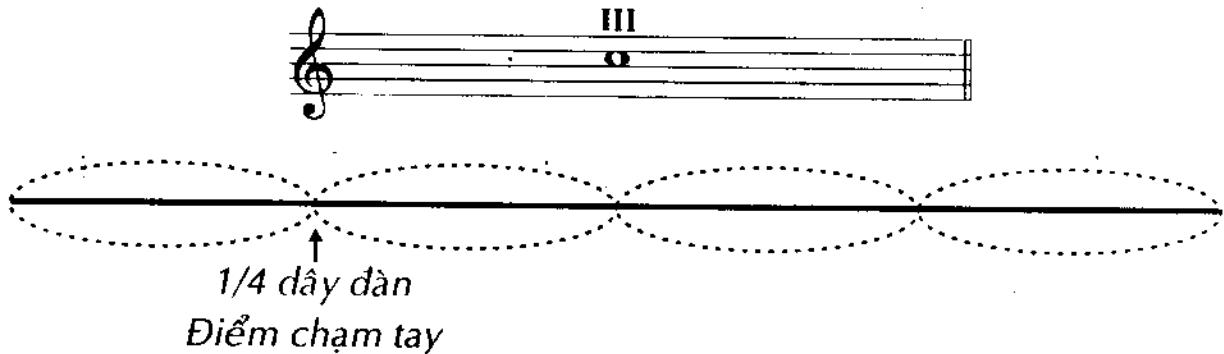
ĐIỂM CHẠM TAY TRÊN DÂY ĐỂ PHÁT RA ÂM BỒI THỨ NHẤT (SON HARMONIC)

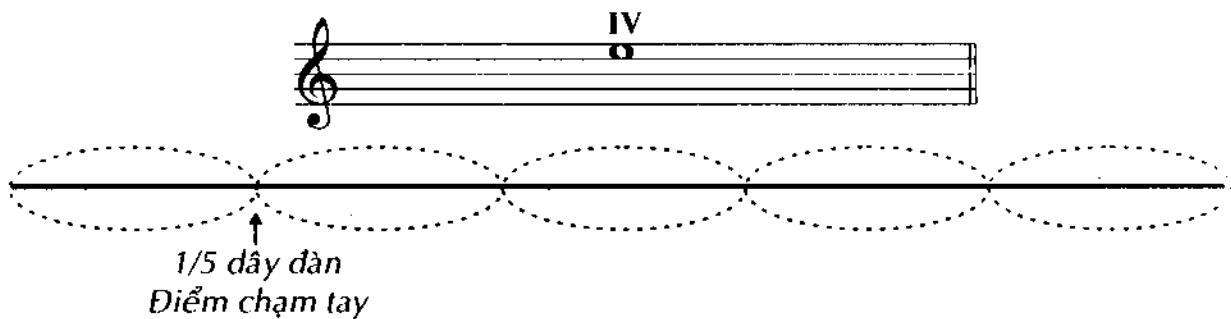
ĐIỂM CHẠM TAY TRÊN DÂY ĐỂ PHÁT RA ÂM BỒI THỨ HAI (SON HARMONIC)

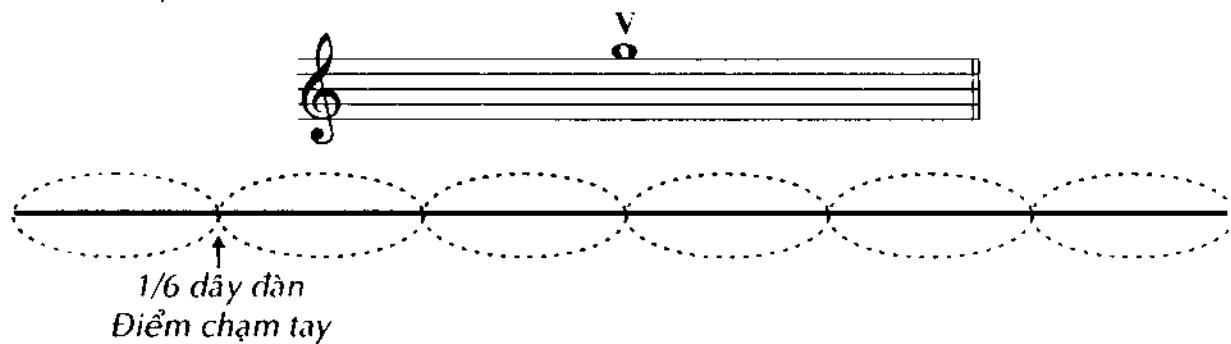
ĐIỂM CHẠM TAY TRÊN DÂY ĐỂ PHÁT RA ÂM BỒI THỨ BA (SON HARMONIC)

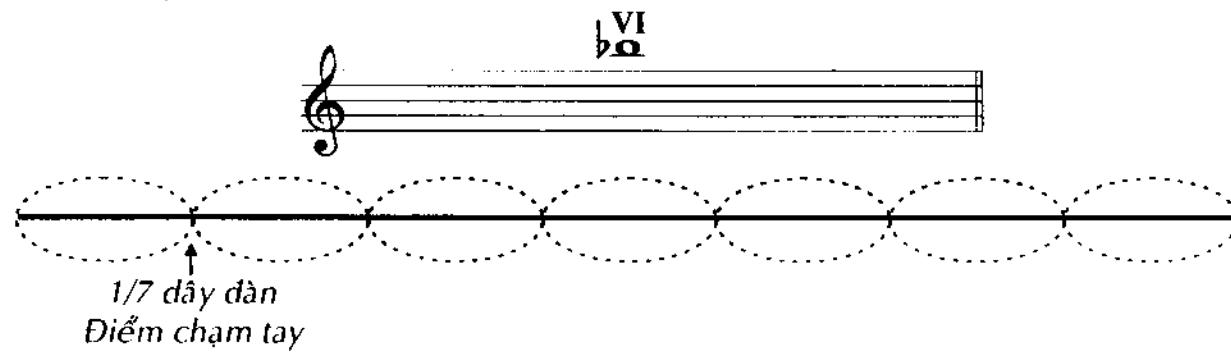
ĐIỂM CHẠM TAY TRÊN DÂY ĐỂ PHÁT RA ÂM BỒI THỨ TƯ (SON HARMONIC)

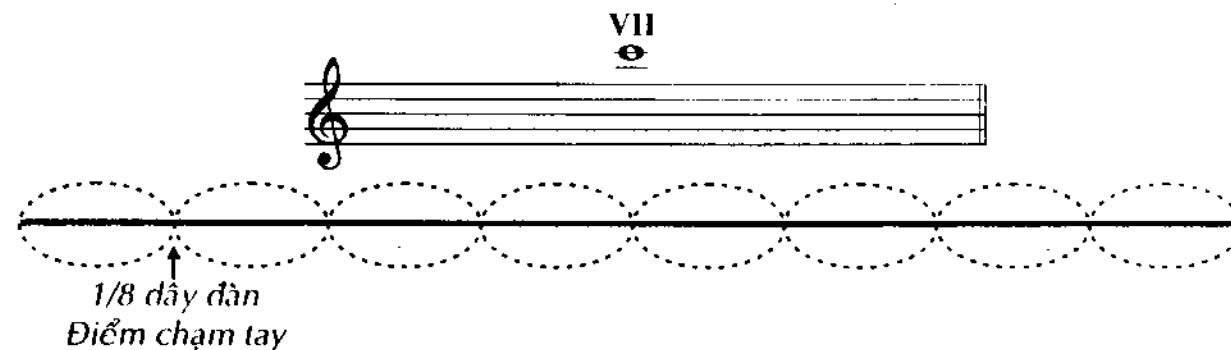
ĐIỂM CHẠM TAY TRÊN DÂY ĐỂ PHÁT RA ÂM BỒI THỨ NĂM (SON HARMONIC)

ĐIỂM CHẠM TAY TRÊN DÂY ĐỂ PHÁT RA ÂM BỒI THỨ SÁU (SON HARMONIC)

ĐIỂM CHẠM TAY TRÊN DÂY ĐỂ PHÁT RA ÂM BỒI THỨ BẢY (SON HARMONIC)

C CÁCH GẤY ĐÀN BẦU

Trong phần này chúng tôi quy định lại cách đánh dấu điểm gẩy trên mặt đàn mà xưa nay theo lối gẩy dân gian thường là **đánh dấu điểm của đầu que gẩy trên dây vào mặt đàn**.

Qua nghiên cứu nhận thấy lối đánh dấu điểm gẩy của que vào dây trên mặt đàn chưa được thuận tiện và hợp lý cho lắm, vì rằng chúng ta có rất nhiều kiểu cầm que **dài, ngắn** khác nhau và cỡ tay **lớn, nhỏ** khác nhau, nên mỗi người đàn có một điểm đánh dấu để gẩy riêng khác nhau. Vì vậy sẽ có rất nhiều vạch đánh dấu điểm gẩy khác nhau trên dây vào mặt đàn.

Trong cuốn sách này ta nên thống nhất lối đánh dấu **ĐIỂM CHẠM** (**ĐIỂM NÚT**) của tay trên dây vào mặt đàn . Đánh dấu **ĐIỂM CHẠM** bất kể kiểu cầm que nào (dài hay ngắn), cỡ tay nào (lớn hay nhỏ), nếu ta chạm không đúng **ĐIỂM CHẠM** (**NÚT**) quy định trên dây, gẩy không bao giờ kêu, vì **ĐIỂM CHẠM** là điểm tuyệt đối. **ĐIỂM NÚT** của sóng đứng tạo ra âm bồi vang lên trên dây đàn và đây cũng là **ĐẶC TÍNH CỦA ĐÀN BẦU** (đàn một dây) VIỆT NAM.

Cách gẩy ĐÀN BẦU với các kiểu cầm que dài hay ngắn, đều thống nhất một quy tắc cơ bản của hai nguyên lý mà chúng tôi đã nói trên : "CHẠM TRƯỚC GẤY SAU".

A. CHẠM TRƯỚC : Phần cạnh dưới của bên tay cầm que phía ngón út chạm nhẹ vào dây đúng điểm chạm (điểm nút) quy định trên dây đàn rồi đầu que gẩy đặt vào dây.

B. GẤY SAU : Tay cầm que sao cho que gẩy phải là một đường thẳng xuống dây để tạo nên một góc vuông trên dây với que.

- * Một đầu nhọn của que được chạm vào dây nhưng không quá sâu.
- * Bắt đầu que gẩy được bật hất lên theo hướng vào lòng người ngồi đàn và phần tay chạm nhẹ vào dây đàn đồng thời nâng lên sau khi gẩy hất ra khỏi dây.

Như vậy, ta sẽ có một âm thanh phát ra tuyệt vời. Nếu không làm đúng quy cách trên, ta gẩy dây đàn vang lên sẽ là một âm của dây buông (âm thực) như những âm thanh phát ra ở cây đàn khác mà thôi. Gẩy sao cho âm phát ra phải là ÂM BỒI (son harmonic) như vậy mới gọi là tiếng ĐÀN BẦU.

TÓM LẠI : Điểm đánh dấu trên mặt đàn là điểm CHẠM (điểm nút). Ta gọi điểm đánh dấu ấy là điểm : "CHẠM GẤY".

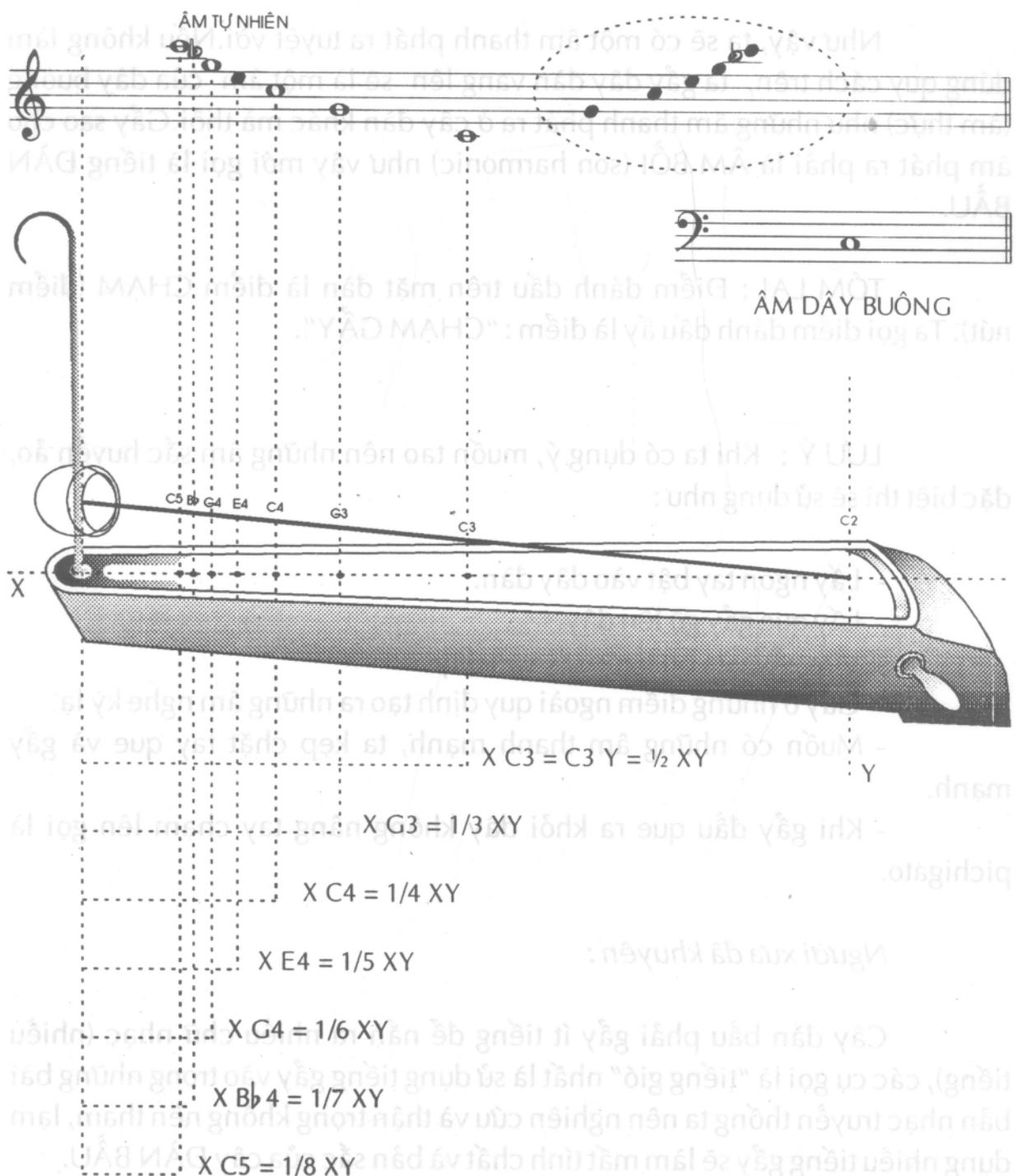
LƯU Ý : Khi ta có dụng ý, muốn tạo nên những âm sắc huyền ảo, đặc biệt thì sẽ sử dụng như:

- Lấy ngón tay bật vào dây đàn.
- Lấy que gẩy gõ lên dây.
- Vừa gẩy vừa bít ngón tay vào dây.
- Gẩy ở những điểm ngoài quy định tạo ra những âm nghe kỳ lạ.
- Muốn có những âm thanh mạnh, ta kẹp chặt tay que và gẩy mạnh.
- Khi gẩy đầu que ra khỏi dây không nâng tay chạm lên gọi là pichigato.

Người xưa đã khuyên :

Cây đàn bầu phải gẩy ít tiếng để nắn ra nhiều chữ nhạc (nhiều tiếng), các cụ gọi là “tiếng gió” nhất là sử dụng tiếng gẩy vào trong những bài bản nhạc truyền thống ta nên nghiên cứu và thận trọng không nên tham, lạm dụng nhiều tiếng gẩy sẽ làm mất tính chất và bản sắc của cây ĐÀN BẦU.

SƠ ĐỒ TỔNG QUÁT TỶ LỆ KHOẢNG CÁCH CÁC ĐIỂM CHẠM GẤY TRÊN DÂY ĐÀN

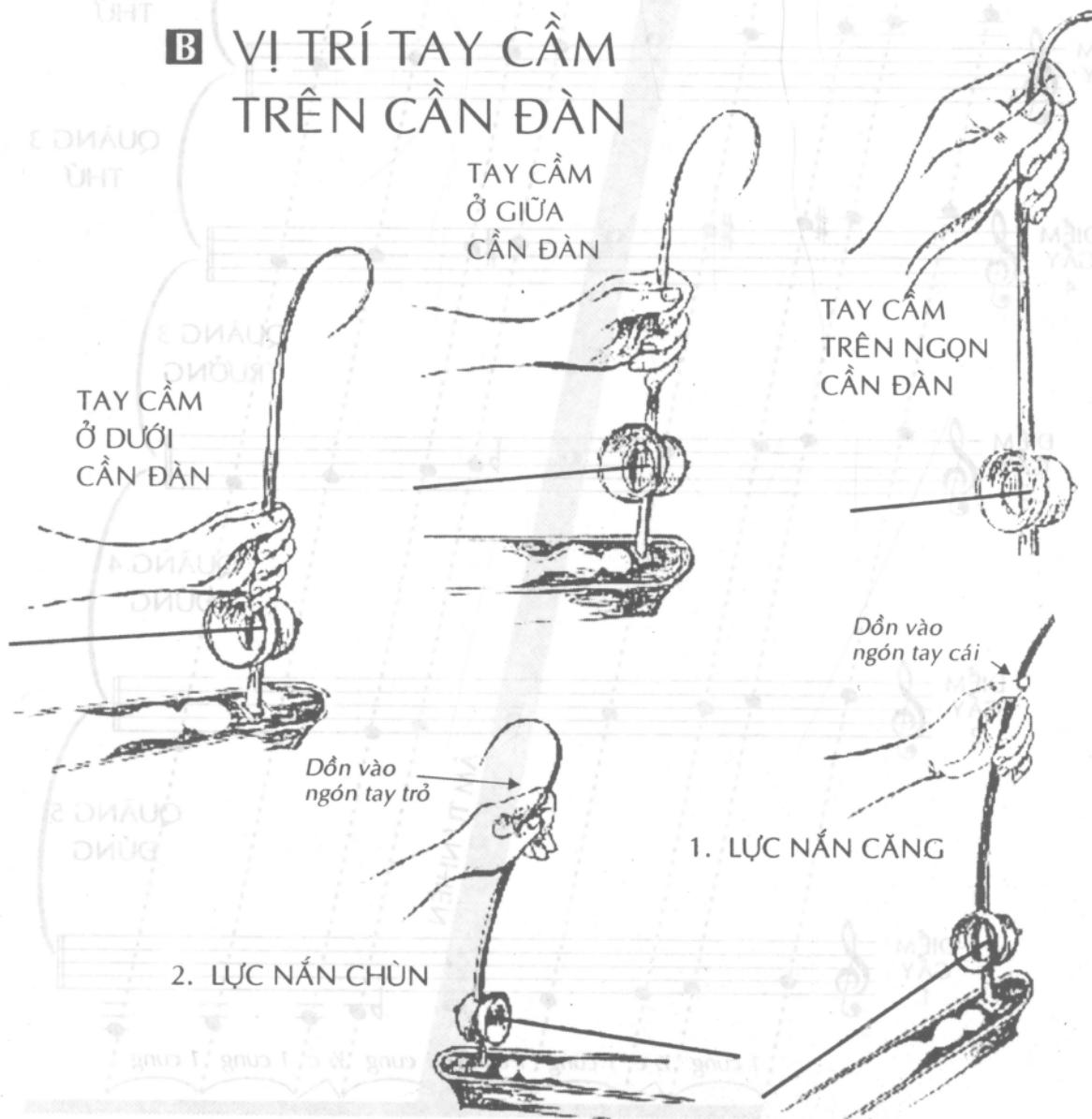

KỸ THUẬT TAY TRÁI

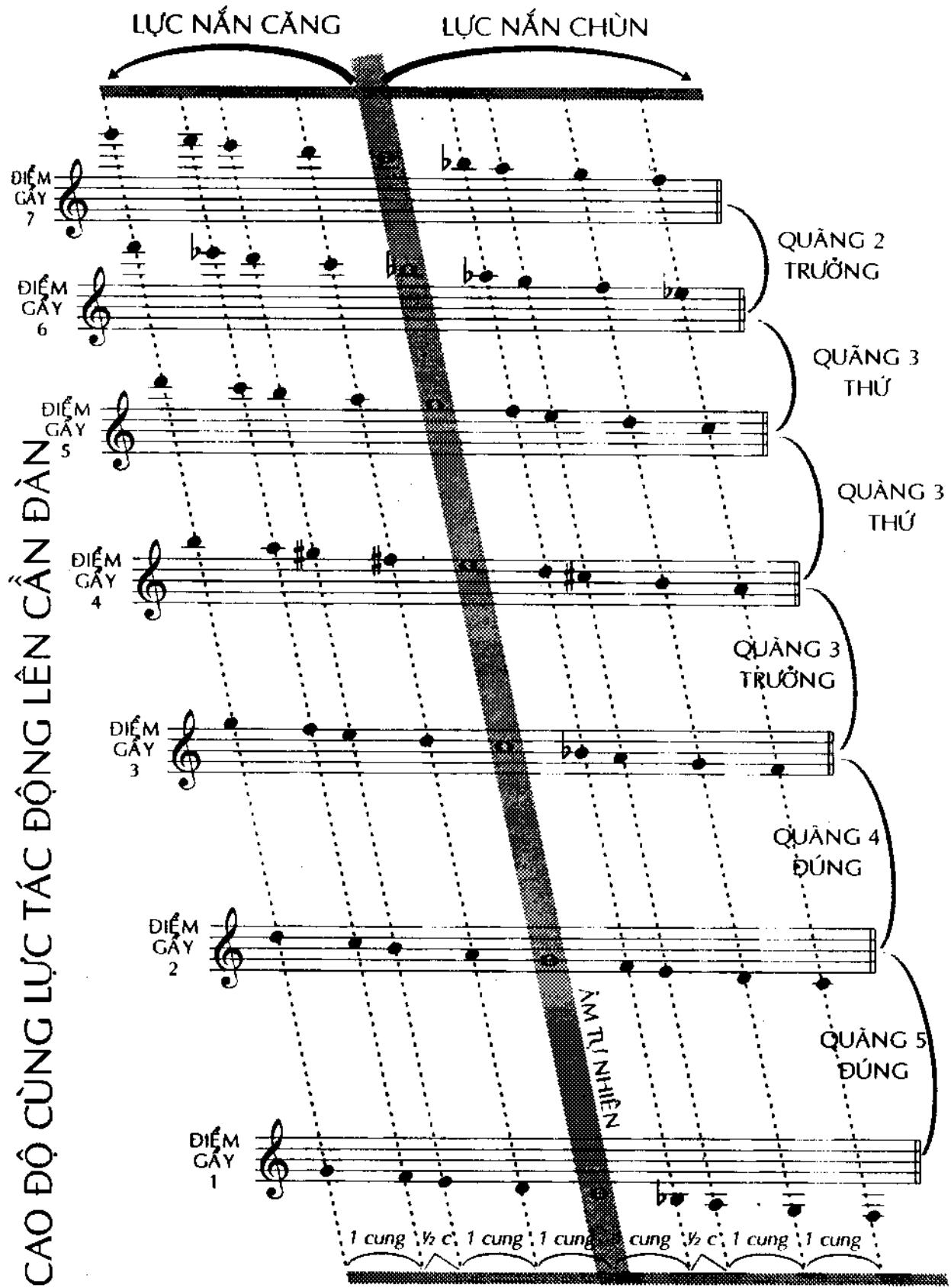
A CÁCH CẦM VÀ SỬ DỤNG CẦN ĐÀN

Cần đàn hay còn gọi là voi đàn, về hình dáng kích thước và chất liệu chúng tôi đã giới thiệu ở phần đầu. Tay trái sử dụng cần đàn để tạo ra những cao độ âm thanh khác nhau biểu hiện tình cảm vui, buồn trong âm nhạc. (Tay trái là tay dưỡng - nuôi âm thanh)

B VỊ TRÍ TAY CẦM TRÊN CẦN ĐÀN

CAO ĐỘ CÙNG LỰC TÁC ĐỘNG LÊN CẦN ĐÀN

PHẦN HAI

A KỸ THUẬT

NẮN CĂNG - NẮNG CHÙN (KÉO - ĐẨY)
THUẬN TAY VÀ NGƯỢC ĐẢO TAY CẦN
QUÃNG 5, QUÃNG 6, QUÃNG 7 TRỞ LÊN

1. QUÃNG 5:

Từ điểm CHẠM GẤY thứ I, II, III ta nắn căng (kéo), nắn chùn (đẩy) cần đàn lên xuống quãng 5 đòi hỏi với lực kéo - đẩy phải sản ra nhiều hơn so với lực kéo - đẩy ở quãng 2, 3 và 4.

BÀI TẬP 1

NẮN CĂNG (KÉO) LÊN QUÃNG 5

The image shows three musical staves, each consisting of five horizontal lines and four spaces. Staff A starts with a treble clef, a 'C' for common time, and a 'G' for G major. It features a single note followed by a curved line labeled 'gẩy' under the note, then 'keo' under the curved line. Subsequent notes are labeled 'gẩy' and 'gẩy'. Staff B starts with a treble clef, a 'C' for common time, and a 'G' for G major. It shows a sequence of eighth-note pairs, with the first note of each pair labeled 'II' and the second 'I'. The second note of each pair is connected by a curved line labeled 'keo'. Staff C starts with a treble clef, a 'C' for common time, and a 'G' for G major. It shows a sequence of eighth-note pairs, with the first note of each pair labeled 'II' and the second 'I'. The second note of each pair is connected by a curved line labeled 'keo'.

BÀI TẬP 2

NẮN CHÙN (ĐẨY) CẦN ĐÀN XUỐNG QUĂNG 5

A

B

Nắn chùn

BÀI TẬP 3

KẾT HỢP NẮN CĂNG - CHÙN

NẮN CĂNG - CHÙN (KÉO ĐẨY) THUẬN VÀ NGƯỢC TAY CẦN

Ngược tay cần, căng chùng. Thuận tay cần Ngược tay cần,
 chùng căng. Thuận tay cần

Kéo - Đẩy (có dấu luyến) gẩy gẩy
 (không dấu luyến) Đẩy - Kéo
 (có dấu luyến) gẩy.. gẩy
 (không dấu luyến)

BÀI TẬP 4

Những trường hợp dưới đây thường gặp trong nhạc cổ Huế và Tài tử - Cải lương.

Căng chùng (kéo đẩy)

CHẠM GẤY Ở ĐIỂM I

Căng chùng (kéo đẩy) CHẠM GẤY Ở ĐIỂM I
Chùng căng (đẩy kéo)

Căng chùng (kéo đẩy)

CHẠM GẤY Ở ĐIỂM II

Căng chùng (kéo đẩy) CHẠM GẤY Ở ĐIỂM II
Chùng căng (đẩy kéo)

Căng chùng (kéo đẩy)

CHẠM GẤY Ở ĐIỂM III

Căng chùng (kéo đẩy) CHẠM GẤY Ở ĐIỂM III
Chùng căng (đẩy kéo)

BÀI TẬP 5

Trích đoạn nhạc "Giận mà thương" dân ca Nghệ Tĩnh.

Tập đi tập lại nhiều lần những câu nhạc dưới, áp dụng cần đàn cǎng chුn (kéo đẩy) quāng 4, quāng 5 trước khi đàn cả bài.

Dẩy - kéo quāng 4

Đẩy - kéo quāng 5 Đẩy - kéo quāng 5

2. QUĀNG 6 :

a.) Từ điểm CHẠM GẤY ta nắn cǎng lên quāng 2, 3 rồi nắn chුn cần đàn xuống quāng 6 (kéo đẩy).

Quāng 5 Quāng 6

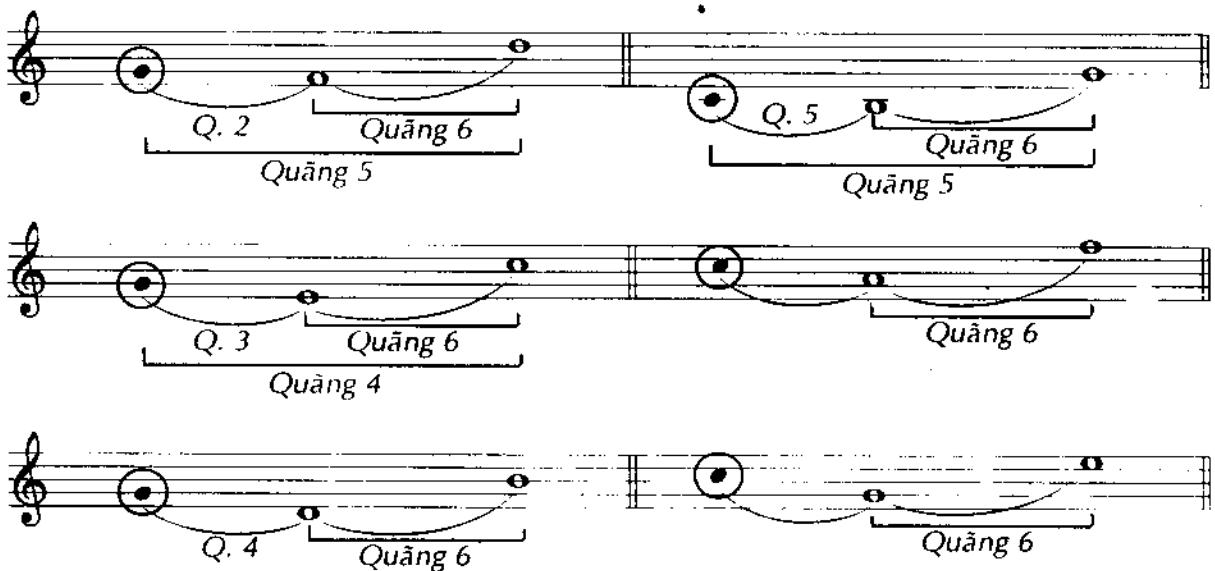
Quāng 5 Quāng 6

Quāng 4 Quāng 6

Quāng 3 Quāng 6

Quāng 6

b.) Từ điểm CHẠM GẤY ta nắn chùng quãng 2, quãng 3, quãng 4 rồi nắn căng cần đàn lên quãng 6 (dẩy kéo)

BÀI TẬP 6

* Tập luyện cho tay nắn cần nhuần nhuyễn, thành thạo, tạo dối tai nghe chuẩn xác.

GIẬN MÀ THƯƠNG

DÂN CA NGHỆ TỈNH

(BÀI ỨNG DỤNG QUĂNG 5 VÀ 6)

Vừa phải - Nhịp tự do

III
Quảng 5

Vào nhịp

II
Quảng 5

II
Quảng 6

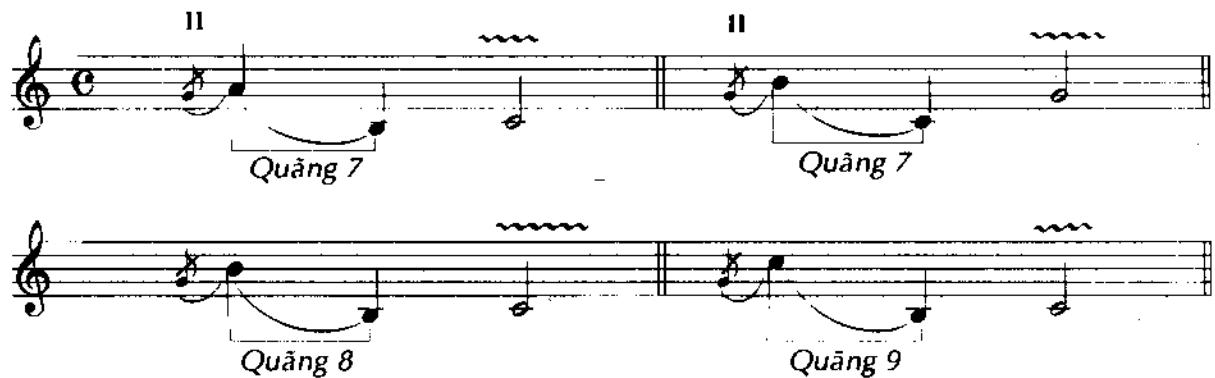
Quảng 6

1.

2.

3. QUĀNG 7 TRỞ LÊN :

Trường hợp nắn căng chùng, chùng căng (kéo dẩy - dẩy kéo) quāng 7 trở lên ít khi gặp, nhưng ta cũng cần biết, khi có trường hợp tương tự dễ bè xử lý.

BÀI TẬP 7

Chậm

The musical exercise consists of four staves of music, labeled II, III, IV, and V from top to bottom. Each staff begins with a quarter note followed by a eighth note, both with a single slur underneath. Staff II continues with a half note and another eighth note. Staff III continues with a half note and another eighth note. Staff IV continues with a half note and another eighth note. Staff V concludes with a half note and another eighth note.

BÀI TẬP 8

Tập đi, tập lại nhiều lần câu nhạc dưới đây trước khi vào dàn cả bài.

Khác điểm chạm gẩy

Quãng 7 và 8

Khác điểm chạm gẩy

Quãng 7

This block contains two measures of musical notation in 2/4 time. The first measure shows a eighth note followed by a sixteenth note, with a bracket below labeled 'Quãng 7 và 8'. The second measure shows a sixteenth note followed by an eighth note, with a bracket below labeled 'Quãng 7'.

LÝ CHUỒN CHUỒN

DÂN CA NAM BỘ
(BÀI ỨNG DỤNG)

Nhịp vừa phải

Quãng 7 và 8

Quãng 7

Quãng 5

This block contains four measures of musical notation in 2/4 time. The first measure shows a quarter note followed by an eighth note. The second measure shows a sixteenth note followed by an eighth note, with a bracket below labeled 'Quãng 7 và 8'. The third measure shows a sixteenth note followed by an eighth note, with a bracket below labeled 'Quãng 7'. The fourth measure shows a sixteenth note followed by an eighth note, with a bracket below labeled 'Quãng 5'.

A KỸ THUẬT TAY GẤY

Sử dụng những cú que gẩy sao cho linh hoạt, chạm đúng điểm nút, nâng tay chạm đồng thời cùng lúc gẩy tiếng đàn kêu trong và vang. Ta cần dành nhiều thời gian luyện tập phần kỹ thuật này.

- Gẩy 2 chiều que (xem lại quyển Đàn bầu căn bản).
- Vê (tremolo) : cổ tay lắc nhẹ nhàng.
- Búng : Ngón út chặn vào nút, ngón trỏ búng vào dây.
- Võ : Ngón cái tay cầm yỗ vào cầm đàn.
- Gõ : Que gõ vào dây đàn.

Bật : Ngón út tay phải bịt trên dây nơi mopin, ngón cái bật nhẹ vào dây.

- Pizz : Khi gẩy tay chạm không nâng lên.

BÀI TẬP 9

(GẤY 2 CHIỀU QUE : Gẩy vào **█** , hất ra **▀** ,)

CÙNG ĐIỂM CHẠM GẤY

KHÁC ĐIỂM CHẠM GẤY (nhẩy tay)

BÀI TẬP 10

The musical score for Exercise 10 consists of five staves of music in 2/4 time with a treble clef. Each staff contains a series of eighth and sixteenth note patterns. The notes are represented by vertical stems with horizontal dashes indicating pitch and duration.

BÀI TẬP 11

Trích đoạn bài CÔ GÁI VÓT CHÔNG (Áp dụng vào thế gẩy 2 chiều)

The musical score for Exercise 11 consists of two staves of music in 2/4 time with a treble clef. The first staff shows a continuous pattern of eighth and sixteenth notes. The second staff shows a more complex pattern with eighth and sixteenth notes, including some grace notes indicated by small vertical strokes.

BÀI TẬP 12

Tập vê (tremolo). Cầm que gẩy bằng hai ngón tay cái và trỏ cạnh bàn tay gẩy đặt đúng nút (diểm chạm gẩy) trên dây đàn sau đó bật que hất vào, hất ra liên tục với biên độ hẹp tạo cho cổ tay mềm mại. Mới đầu hơi mồi, que gẩy có thể bị rơi - rồi sau sẽ quen.

SAKURA (HOA ĐÀO NỞ) Nhạc NHẬT BẢN

ĐÀN BẦU TRONG NHẠC CỔ TRUYỀN THỐNG VIỆT NAM

Nhạc cổ truyền thống Việt Nam có CUNG ÂM - ĐIỆU LUẬT rõ ràng. Nên chăng - người đờn, ca, từ những CUNG ÂM - ĐIỆU LUẬT ấy thông qua tiếng đàn, lời ca phản ánh tâm hồn - bản sắc dân tộc của mình.

Người xưa dùng chữ nhạc Hò - Xụ - Sang - Xê - Công - Liu - Ú... ứng với âm cao thấp tạo nên giai điệu, ngôn ngữ thanh âm mỗi vùng, miền trong cả nước. Các thanh âm ấy được luyến láy, rung vỗ, mổ dặt... đã có quy định sẵn trong mỗi BẬC ÂM, HƠI ĐIỆU : BẮC, NAM, OÁN, ĐẢO, XUÂN, AI, NGƯ, LỄ... (coi lại phần Kỹ thuật tạo màu sắc âm thanh trang 29, 30 quyển "ĐÀN BẦU CĂN BẢN" và bản đối chiếu các hơi điệu phần sau).

NHẠC TRUYỀN THỐNG VIỆT NAM qua cây đàn bầu (đàn một dây) đều có thể thực hiện, diễn tả một cách tuyệt vời và hiệu quả. Đàn bầu ngân nga - ngâm ngợi giữ vị trí đưa hơi, đón giọng trong mọi thể loại âm nhạc : CHÈO, TUỒNG, LỄ NHẠC, đờn ca HUẾ, đờn ca TÀI TỬ - CẢI LƯƠNG, v.v...

Dưới đây là bảng chữ nhạc VIẾT TẮT, bảng đối chiếu HƠI ĐIỆU trong nhạc cổ truyền thống, bảng ký hiệu KỸ THUẬT diễn tấu đàn bầu :

BẢNG VIẾT TẮT CHỮ NHẠC

TÊN CHỮ NHẠC	VIẾT TẮT
Hò	H, h
Xụ	X.
Sang	sg
Xê	X̄

TÊN CHỮ NHẠC	VIẾT TẮT
Cống	C
Liu	L, I
Oan	O
Phan	ph

Song loan : SL

BẢNG ĐỔI CHIẾU CÁC "HƠI - ĐIỆU"

THANG ÂM HƠI-ĐIỆU		HÒ	XƯ (Y)	SANG	XÊ	PHAN, OAN CÔNG	LIU
BẮC	BẮC	Λ	ΛΛΛ	Λ	Λ∨	ΛΛΛ	Λ
	LỄ		ΛΛΛ	Λ	Λ	ΛΛΛ	Λ
	QUẢNG	ΛΛΛ	Λ∨	ΛΛΛ		Λ∨	ΛΛΛ
NAM	XUÂN	ℳ ℳ ℳ V V V M	(XƯ) ΛΛΛ	ℳℳ ℳℳ ℳ V V V M	ℳℳ ℳℳ ℳ V V V M	Λ	ℳℳ ℳℳ ℳ V V V M
	AI	Λ Λ V	Λ Λ V	ℳℳ ℳℳ ℳ V V V M	Λ Λ V	ℳℳ (PHAN)	Λ Λ V
	ĐẢO	ℳ	ΛΛΛ	ℳ	ΛΛΛ	Λ	ℳ
OÁN		Λ Λ V		ℳℳ ℳℳ ℳ V V V M	Λ Λ V	(OÁN) ℳℳ	Λ Λ V
		1	2	3	4	5	1
		⊖	⊖ (⊖)	⊖	⊖	⊖ (⊖)	⊖
BIỂN ĐỔI				BIỂN ĐỔI			

BẢNG KÝ HIỆU

KỸ THUẬT DIỄN TẤU ĐÀN BẦU

KỸ THUẬT	KÝ HIỆU	DIỄN GIẢI
Gẩy que vào	□	Chiều que gẩy vào thông thường
Gẩy que ra	▽	Chiều que gẩy hất ngược ra
Dấu luyến		Có tác dụng kéo cần đàn lên, hoặc đẩy cần đàn xuống khi ta gẩy qua những nốt có dấu luyến...
Điểm chạm gẩy trên dây đàn bầu Ký hiệu bằng chữ La Mā	I, II, III, IV, V, VI, VII	Có bảy điểm nút để chạm tay vào rồi gẩy, tạo bồi âm (Son harmonique) trên sợi dây theo nguyên lý : Chạm trước - Gẩy sau
Rung nhanh		Sóng rung sắc nhọn tạo âm hột (Nhạc cổ Bắc Bộ : Chèo, Tuồng)
Rung chậm		Sóng rung cao, thưa, sâu (Nhạc cổ Trung Bộ : Ca Huế)
Rung mau nhuyễn		Sóng rung thấp - Nhuyễn (Nhạc cổ Nam Bộ)
Âm vỗ lên Âm vỗ xuống	Λ ∨	Thời gian vỗ tay vào cần đàn còn tùy thuộc vào trường độ của âm được vỗ :
Bồi âm trên bồi âm	♀ ♀ ♂ ♂	Gẩy xong ta chạm vào điểm nút phía trên sẽ có thêm một lần bồi âm nữa vút lên quang 8 (Son + són)
Số câu	(1), (2), (3)	Số câu nhạc được ghi bằng chữ số : (1), (2), (3), v.v...

KỸ THUẬT	KÝ HIỆU	DIỄN GIẢI
Âm láy		Âm gẩy được kéo lên ½ cung hoặc 1 cung Hiệu quả sê là Hoặc sê là
Vẽ que gẩy (Tremollo)		Thường được sử dụng vào các nốt nhạc có trường độ dài
Tạo âm kêu khác thường, hoặc tiếng chuông		Gẩy que vào bất kỳ chỗ nào trên dây đàn, ngoại trừ điểm nút của dây (I; II; III; ...)
Que gẩy âm thật của dây đàn		Có số O dưới nốt nhạc, que gẩy bật vào dây sẽ tạo âm sắc xuống 1 quãng 8.
Pisstri...	Piss... 	Tay chạm gẩy, không nâng khỏi dây đàn (giữ lại để tạo âm bít)

THANG ÂM - HƠI ĐIỆU

BẮC

NAM

OAN

Biến động

Hò xù sang xê công liu

Hò xù sang xê phan liu

Hò xù (Y) sang xê Oan liu

PHẦN BA

PHẦN THỰC HÀNH

Tùi kinh tháp có tên là

ຄໍາຂໍ້ຕັດຕະຫຼອດ ຂໍ້ມູນຕົກຕະຫຼອດ ຂໍ້ມູນຕົກຕະຫຼອດ

NHẠC CỔ

NHẠC MỚI TRONG VÀ NGOÀI NƯỚC

QUA CẦU GIÓ BAY

Vừa phải $\text{J}=66$

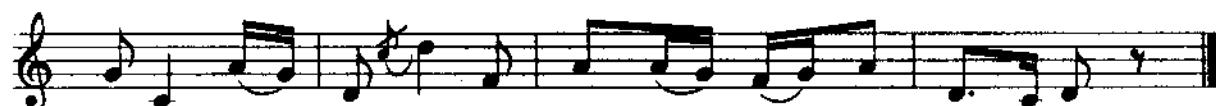
Dân ca QUAN HỘ BẮC NINH

TRỐNG QUÂN

Vừa phải $\text{J}=100$

Dân ca ĐỒNG BẰNG BẮC BỘ

SE CHỈ LUỒN KIM

Dân ca QUAN HỌ BẮC NINH

Vừa phẩi

INH LẨ OI

Dân ca THÁI - TÂY BẮC

LÝ CON KHỈ

Dân ca NAM BỘ

Nhanh vui

LÝ TÌNH TANG

Dân ca HUẾ

Buồn - Tưởng nhớ $J=80$

LÝ BA TRI

Hơi chậm - Trữ tình

Dân ca NAM BỘ

LÝ CON SÁO

Nhanh vừa

Dân ca QUẢNG NAM

LƯU THỦY HÀNH VÂN

Nhạc: NAM BỘ

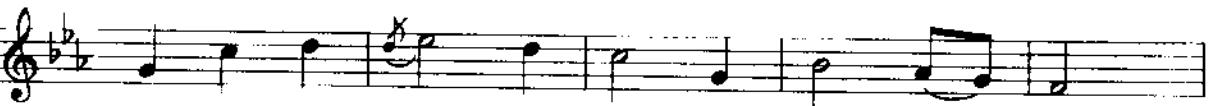
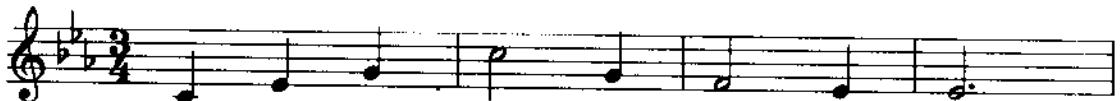
Vừa phải

ĐỒNG QUÊ

Dân ca NGA

Moderato

RU CON

Dân ca LÀO

Châm vừa

The image shows a musical score for 'Chạm Vua' consisting of five staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp, and a 2/4 time signature. The second staff starts with a treble clef and a key signature of one sharp. The third staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp. The fourth staff starts with a treble clef and a key signature of one sharp. The fifth staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp. The music includes various note heads, stems, and rests, with some notes having horizontal dashes through them. Measure numbers 1, 2, and 3 are indicated above the staves.

CHÚC MỪNG SINH NHẬT

(HAPPY BIRTHDAY)

The musical score consists of two staves. The top staff is in 3/4 time and starts with a treble clef. It contains measures 11 through 12, ending with a double bar line. The bottom staff continues from measure 12, starting with a treble clef and a key signature of one sharp. It includes measures 13 through 15, which concludes with a final double bar line.

CHĂM XI

Dân ca CAMPUCHIA

A musical score for 'Chăm XI' in 2/4 time, treble clef. It consists of three staves of music. The first staff begins with a rest followed by a eighth note, then a sixteenth-note pattern. The second staff starts with a sixteenth-note pattern. The third staff starts with a quarter note.

HORAY ! HORAY !

Dân ca MỸ

A musical score for 'HORAY ! HORAY !' in common time, treble clef. It consists of three staves of music. The first staff features a continuous eighth-note pattern. The second staff features a continuous sixteenth-note pattern. The third staff features a continuous eighth-note pattern.

CON CHIM NON

DÂN CA PHÁP

Vừa phải - Nhịp nhàng

JCHGING EMOL SPAZIERE

(NGÀY NÀO TÔI ĐI RONG CHƠI)

Dân ca ĐỨC

CLEMENTINE

(TÊN MỘT CÔ GÁI)

Dân ca MỸ

JINGLE BELL

(TIẾNG CHUÔNG GIÁNG SINH)

GÀ RỪNG

(Trổ 1)

Nhạc CHÈO

Nhanh

The musical score for "GÀ RỪNG" (Trổ 1) is presented in six staves, each starting with a treble clef and a key signature of one flat (F#). The time signature varies between common time (2/4) and 3/4. The lyrics are written in a mix of Vietnamese and Hán-Nôm characters, corresponding to the musical notes. The tempo is indicated as "Nhanh".

Staff 1: liu liu u xu xu liu liu phan xê sang xê phan

Staff 2: liu liu liu u xu xu liu liu phan xê liu xu

Staff 3: xê phan liu liu xu xu xê phan liu liu liu phan

Staff 4: liu liu phan xê sang xê phan liu liu liu phan xê phan liu

Staff 5: hò xu hò liu xê sang xê phan liu liu phan

Staff 6: xê phan liu hò xu hò liu liu liu u

xé xu u liu liu phan xé sang xé phan liu xé

 liu xé sang hò xé sang xé xé phan liu liu phan

 xé sang xé phan liu xé phan liu liu phan xé sang xé phan

 liu phan liu liu xu xu xu sang xé

 phan liu liu phan xu liu phan xé xu sang

 xé xé sang xé phan liu phan xu liu phan

(Lưu không

 xé hò hò xu sang xé phan liu liu xu liu phan

 Trò 2

 xé sang xu sang xé hò liu liu

LÀN THÂM

(Trò 1)

Buồn - Thương xót

Nhạc CHÈO

The musical score consists of eight staves of music in 2/4 time, written in G clef. The lyrics are written below each staff, corresponding to the notes. The music features various note values including eighth and sixteenth notes, with some notes connected by beams. The lyrics are in Vietnamese, reflecting the 'Buồn - Thương xót' (Sad - Heartbreak) theme.

Staff 1: xê ú phan ú phan xê xê

Staff 2: xê xê phan liu xê u u liu u

Staff 3: phan xê phan u u xê xê phan xê

Staff 4: xê phan liu ú phan xê xê sàng xê xê phan

Staff 5: xù sang xê sang liu xê phan liu ú

Staff 6: liu sàng xù sang xê xê xê sang

Staff 7: (Lưu không...) xê xê phan xù sang xê ú phan liu

Staff 8: Trò 2 u u liu phan sang xê phan xê (Còn nữa)

BA MUOI TẾT

(Trổ 1)

Nhạc CHÈO

Chậm - Buồn thảm - Trách móc

The musical score consists of ten staves of music in G clef, 2/4 time, with a key signature of one flat. The lyrics are written below each staff, corresponding to the notes. The score includes several melodic phrases and some vocal techniques indicated by markings like 'phan', 'liu', 'xé', and '(Lưu không)'.

Staff 1: phan phan xé phan liu u u u

Staff 2: xé u phan phan phan xé xé xé xé phan phan xé
(Lưu không)

Staff 3: xé u xé phan liu ú ú ú phan
....

Staff 4: xé u phan phan sang xé phan xé liu liu

Staff 5: ú sang xé phan phan liu ú xé xé

Staff 6: xé phan u phan liu xé xé xé xu sàng xé

Staff 7: xu sàng xé xu xé xé sang xé xé phan phan xé
(Lưu không)

Staff 8: xé ú xé phan liu ú ú u phàn xé (Còn nữa)

TÒ VÒ

(Trò 1)

Nhạc CHÈO

Buồn - Thương cảm

ú ú cōng cōng sàng sàng xē cōng cōng cōng

cōng liu u ú u liu cōng (xù) sang xē cōng cōng xē sang

hò xư sang xù) cōng liu xù xù sang xē sang sang

xù cōng cōng liu ú ú sang xē

cōng cōng sang xù xù sang xē cōng cōng

cōng cōng sang cōng xù sang hò xư sang hò xù

cōng hò xù cōng xù xù xù xù sang sang xé

xù (ú sang ú cōng cōng xē sang hò xư sang xù) sang

(Lưu không) (Còn nữa)

LONG NGÂM

(Rung : Re, La)

Nhạc Lê HUẾ

Vừa phải - Trang nghiêm $\text{♩} = 92$

The musical score consists of eight staves of music. The lyrics are written below each staff, corresponding to the notes. The lyrics are:

u liu công xê công xê sang công liu
u liu phan liu u u xê công xê sang xê sang xù hò
xù sang công xê sang hò xê sang xù sang hò u
liu u liu xê sang u u xê sáng xê công xê sang
u sáng xê công xê sáng xê sáng u sáng liu u liu công
phan công xê công xê công xê công liu xê sáng u sáng u liu
xê sáng công liu công xê sang xê công xê công u liu

công xê sang xê liu công xê sang xê sang xù xê
 sang liu xê sáng u sáng u liu xê sang công liu công xê
 sang xê công xê sang xê sang xù sang xê sang công liu công xê
 sang công xê công sang xê công xù xê sang
 liu xê sang u sáng u liu xê sang công liu công xê sang xê sang xù sang
 hò xù sang công xê công xê sang xê công
 ú liu xê công xê công xê công công liu xê sang u u liu
 u sáng xê công xê sang liu u sáng u liu công xê công xê
 sang phan u liu u liu phan liu u u xê công xê u

TÚ ĐẠI CẢNH

Nhạc HUẾ

The musical score consists of eight staves of music in G clef, common time. The lyrics are written below each staff, corresponding to the musical notes. The lyrics are:

Liu u sg u liu c xê c xe sg xê, liu u sg u liu

xê liu c xê sg xê, liu u sg u liu c xê c xê hò xư sg xê c liu c xê liu

sg xư sg xê c xê liu c xê sg xê xư xê hò xê hò sg xê c xê

sg xư sg liu c xê sg xê xư xê hò hò hò xê hò xû

sg c xê sg hò xê hò xê sg hò c sg xê liu u

hò liu c xê sg xê c xê liu ú hò c xê sg xê hò xê hò xê

sg c xù liu c sg xư xê hò c hò xù sg xê c xê

sg xụ sg liu c sg xù xê hò xù xê hò
 sg c xê sg hò xé xụ xé sg sg hò xụ sg
 xé c xé c xé sg liu ho xé liu liu c xé c xé sg c liu
 xé liu sg u liu xé c xé c xé sg liu c xé c xé
 sg c xé sg xé hò c hò xù sg liu c xé sg xé hò xé hò xé
 sg xé sg sg hò xù sg xé c c xé sg liu hò xé liu
 liu c xé c xé sg sg liu xé liu sg u liu xé
 c c sg liu u c xé c xé sg liu c sg xé liu c xé sg xé

Music score with lyrics in Vietnamese:

xự c xê sg xê hò c xự hò c xự sg xê c xê

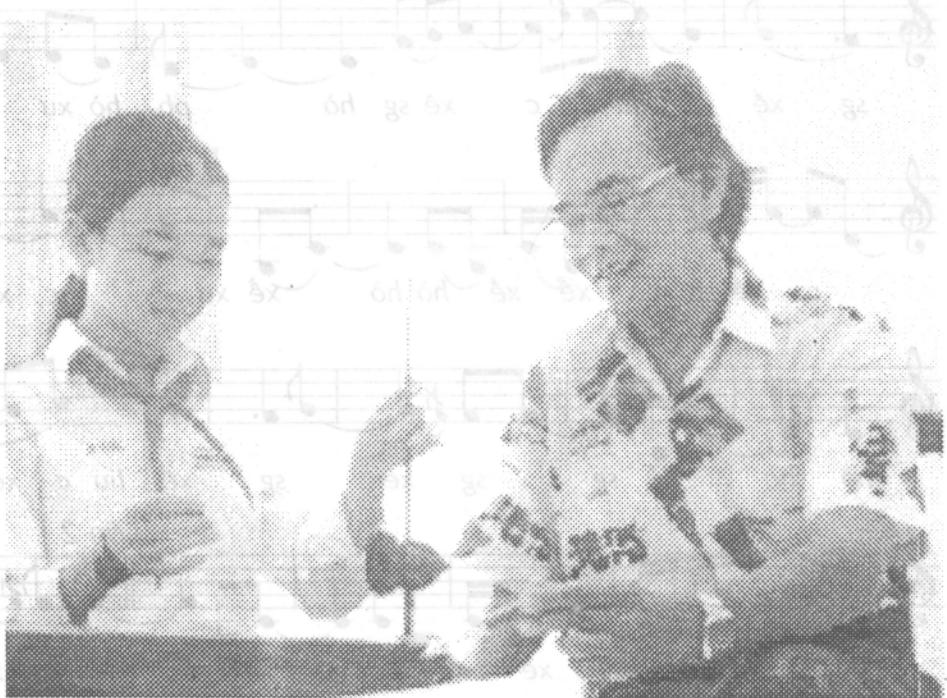
sg xù sg líu c xê líu sg líu líu c xê c xê sg xù

sg hò, phàn xù xê sg xê xù xù hò phàn xù sg

xê hò, líu u líu c sg xê líu ú c xê c xê sg xù sg xê líu.

Nhạc sĩ BÙI LÂM đang hướng dẫn học trò

Trong tập này chúng tôi có trích dẫn một số các bài nhạc hay của các tác giả nổi tiếng để làm thí dụ cho nhạc sinh, cung cơ trường hợp xin phép được chuyển âm một số bài để cho dễ dàn. Xin chân thành cảm ơn các tác giả.

NAM BÌNH

(LỚP 1)

Nhạc HUẾ

Chậm - Buồn

Xê liu liu xê sg xụ hò xê xê hò hò

xê sang sa sg xê sg c xê sg xê xù xê hò

ph hò xư hò sg xê xụ xê hò hò xê sg xê sg

II

xê sg xù hò xê sg sg xê sg sg xê sg c xê

sg xê líu c xê sg hò ph hò xư sảng hò xư

c xê sg hò xê xê hò hò xê xù sg c xê sang xù

hò hò xê sg sg xê sg sg xê líu c xê sg hò xù hò xù

Lớp 2

sg xê xù hò xê xê hò xê sg sg xê sg sg xê sg xê c xê
(Còn nữa)

QUẢ PHỤ

7 LỚP - Đàn LỚP 1 và LỚP 4
(Hơi oán)

Nhạc HUẾ

Buồn - Nỗi nùng ♩ = 58

Lớp 1

The musical score consists of six staves of music for a band. The first staff is labeled 'Lớp 1'. The lyrics are:

Xé ho ho xu sg công xé sàng sàng

xé xé ho xé xé sg xé xé xé sg xé sang

xé sg xé xé xé sang sang công xé

xù hò xù công liu công xé xù hò xù sang xé

xù hò hò xé xé xù sang xé

xé xé sg xé sg xé xé xé sg xé

Lớp 4

sang *Liu phan liu phan liu liu phan liu phan xê*

liu ú liu liu Hò hò xê

sg xu sg sg xê sg xê sang sang

xê công xê xu hò xu

công liu công xê xu hò xu sang

xê liu liu công công xê xu hò xu

sang xê xê xu xu xu xu

Lớp 5
(Còn nữa)

LƯU THỦY TRƯỜNG

(32 câu nhịp 4) - Đàn lớp 1

(Rung: Re, La)

Nhạc: NAM BỘ

The musical score consists of eight staves of music in common time (indicated by '2'). The vocal line uses a combination of single notes and sixteenth-note patterns. Vietnamese lyrics are provided below each staff, corresponding to the notes. Musical markings such as '(SL)' (Slur) and '(Còn nữa)' (Continues) are included.

(Câu 1)

Là hò là hò sàng là hò xê

(Câu 2)

sg c xê sg hò là xụ sg xê xụ líu c xê sg líu c xê

(Câu 3)

sg c xê sang xê xê líu líu xê sang hò xê

(Câu 4)

sg c xê sg hò hò xê sg hò phàn hò hò xù sg c c xê

(Câu 5)

sg xê sg hò xù sg xê sg c líu xê xê sg xù hò c

(Câu 6)

xê xê sg xụ hò xụ hò xê sg hò phàn hò hò xụ sg c xê c

(Câu 7)

sg xê sg hò xụ sg xê c líu xê xê sg xù hò c

(Câu 8)

xê líu xù hò xù xê ú líu sg ú líu công xê líu líu líu công

Lớp 2
(Còn nữa)

NGŨ ĐỐI HA

(38 câu nhịp 4) - Đàn lớp 1

Vừa phải - Trang nghiêm

Lớp 1

Nhạc lể NAM BỘ

The sheet music consists of nine staves of music for a piano or harpsichord. Each staff contains a melody line with lyrics below it. The lyrics are in Vietnamese and include words like "liu", "ú", "c", "xé", "sg", "phan", "hò", "xù", and "s". There are also some musical markings such as "(SL)" (Slur) and "Lớp 1" (Grade 1). The music is in common time (indicated by '4') and uses a treble clef.

Staff 1: Lớp 1
 (SL) (SL)
 Sg liu ú liu c liu ú là

Staff 2:
 sg c xe sg liu sáng u liu c liu xé c liu xé sg

Staff 3:
 c liu u ú liu phan liu ú. 4
 Hò xù sg c liu

Staff 4:
 xé c xé sg xù sg hò là xù. 5
 Sg hò phan hò xù

Staff 5:
 sg xé sg xù xé sg c liu xé sg xù xé 6

Staff 6:
 sg ú liu xé c liu ú liu c liu c

Staff 7:
 ú liu sg xé liu c s liu sg u liu 7

Staff 8:
 xé c phan xé c xé sg liu ú liu phan ú liu 8
 (Còn nữa)

Staff 9: Lớp 2

TIẾU KHÚC

(10 câu)

Nhạc lề NAM BỘ

The musical score consists of ten staves of music in G clef, 2/4 time, and a key signature of one flat. The lyrics are written below each staff, corresponding to the numbered measures 1 through 10.

Measure 1: Hò xê phan xê sg xụ xê sg xụ hò xụ sg xê
Measure 2: Liu phan liu liu phan sg hò phan phan sg phan xê sg
Measure 3: xụ sg hò xụ sg hò xê phan xê sg xụ liu phan xê phan liu sg
Measure 4: ú, sg xê phan liu sg u liu u liu sg xê phan liu liu phan
Measure 5: sg xê phan xê phan liu phan u liu phan liu ú liu phan
Measure 6: liu phan xê phan liu sg u Hò xê phan xê sg xụ ú liu
Measure 7: phan xê sg xê sg ú ú phan ú liu xù hò xê phan
Measure 8: sang. Hò sang liu xù sg xê liu phan xê phan (Còn nữa) sg

PHÚ LỤC

*Đàn lớp 1
(Rung : Re, La)*

(Lớp 1)

Nhạc : NAM BỘ

Nhanh vừa

1

Xê u liu sg u liu c sg liu

2

liu c ú liu c liu công u

3

Xê u liu u u liu u sang

4

liu liu sang u xé sg u sg liu, sang

5

liu liu sang liu công liu liu công liu xé sang liu

6

xé sang xé u liu xé công sang liu

7

liu công liu liu công liu công liu u sang

8

liu liu sang ú. Xé sáng u sáng liu... (Còn nữa)

Lớp 2

NAM XUÂN

(Nhịp tư)

HÒA TẤU : BẦU - KÌM

* *Riêng hai bản NAM XUÂN và TỨ
ĐẠI OÁN - mới đầu ta nên tách riêng
dàn từng bản cho thành thạo rồi mới
hòa cùng nhau.*

Bản dàn kìm : VĂN SƠN

Lớp 1

BẦU

KÌM

1

c xé sg sang sang c xé sg hè

(SL)

BẦU

KÌM

2

liu sg sg liu c xé sg sg xé xé xé liu sg xé sg

(SL)

BẦU

KÌM

(SL)

sang liu xé sg sg liu c xé sg Xé sg

3

liu liu sâng sàng liu phan liu liu sâng

(SL) 4

xê xê xê sg phan liu phan sàng liu xê sg

(SL) (SL) 5

sg liu c xê sâng liu c xê sg xê sg xê xê

(SL) (SL)

xê sâng sàng liu liu liu sâng xê xê phan liu

6

liu ph sg xê ph liu ph sg liu xé sang sg liu c xê sáng

(SL) 7

liu c xê sg sg c xê sg xu phàn liu liu ph

(SL) (SL) 8

xê xê ph liu xê sang liu xê xê sg u liu sg u u liu

(SL) (SL)

phan liu xé sang xé liu.

NAM AI

(12 câu)

Chậm - Buồn Câu 1

C xê sg sg xù xê sg sg c xê

(SL) (Vào ai) (SL) 2

hò xù xê sg xù hò hò sg xù sg xê sảng xù sg sg

(SL) (SL)

sang xù liu xù sg c xê sg xù liu xê ph liu c xê

3

sg xê liu liu xê sg xù xê c xê sg liu xê sg xù

(SL) 4

sg u sg xê liu sg xù công xê sg. xê sg.

(SL) 5

Sg liu c xê sg liu c xê sg h x sg xê c xê x xê xê sg xù

(SL) (SL)

liu xê sg xù liu c xê liu c xê xù sang u sg xê

6

liu sg xê c xê sg liu sg xư sg liu c xê sg

(SL) 7

liu c xê xu c xê c sg xu liu liu xê c

(SL) (SL) 8

xê c xê sg xu liu liu ú liu công liu công xê

(SL) (SL)

sang liu sáng xư xê sàng xu xu Công xê

9

sang sang xu xê xê sàng c xê xu xê sg xu

(SL) 10

xê Liu xê sg xu sg xê xu sang xê sg xu

(SL) (SL) 11

c xê xê xu sang Liu xê c xê xu xê xê sg xu

(SL) (SL) 12

liu liu công xê xu công xê công sang xu liu liu ú liu

công xê liu công xê sàng xê sg xu c xê sg xu sáng.

TÚ ĐẠI OÁN

(Nhịp 8)

HÒA TẤU BẦU - KÌM

Bản đàn Kìm : VĂN SƠN

Chậm - Buồn

Câu 1

Xê sang

(SL)

liu liu oan liu xê xê sg xu liu liu liu xê

(SL)

Câu 2

xê sang liu liu oan xê xê oan liu liu liu oan xê

xê sang liu liu oan xù c xê c xê sg c xê liu liu c xê xê oan

(SL)

liu liu liu liu oan xê xê sg xu xê xu xê liu oan

(SL) Câu 3

liu xê liu liu liu xê xê sang liu liu oan

xû sg xê c xê sg c xê liu liu c xê xê oan liu liu liu oan

(SL) Câu 4

xê xê sg xê xû xê liu oan liu xê

liu liu liu oan xê liu oan liu liu xê liu xê sang

(SL)
liu xê liu liu oan liu liu xê sang

(SL) Câu 5
liu xê liu công xê sang xu công xê sàng xê sang

xê sang liu sàng xê công xê sang

(SL)

liu liu liu liu oan xê công xê xê sg liu xê xê sang

Câu 6

(SL)

sang hò xê xê sang xê xu xê xê sang

liu xê oan liu liu oan xu sang xê công

(SL)

(SL)

xê liu liu liu công xê sg xu sang.

VỌNG CỔ

(Nhịp 32)
(CÂU 1 & 2)

Câu I (từ nhịp thứ 16)

The musical score consists of five staves of music for a single instrument, likely a bowed instrument given the context. The score is in common time (indicated by '2'). The first staff begins with a dotted quarter note followed by eighth-note pairs. The second staff starts with a dotted half note, followed by measures 20 and 21, which include a fermata over the third note of measure 21. The third staff starts with a dotted half note, followed by measure 24, which includes a dynamic marking '(SL)' below the staff. The fourth staff starts with a dotted half note, followed by measure 28. The fifth staff starts with a dotted half note, followed by measure 32, which includes a dynamic marking '(SL)' below the staff. The score concludes with a final measure of four notes.

A page of musical notation for a bowed instrument, likely cello or double bass. The music is divided into ten staves, each starting with a treble clef and a common time signature. The notation includes various performance techniques indicated by markings such as slurs, grace notes, and dynamic markings like *pizz.* and *(SL)*. The staves are numbered 1 through 10 above them. The first staff begins with a sixteenth-note pattern. Staff 2 starts with eighth-note pairs. Staff 3 features a sixteenth-note pattern with a grace note. Staff 4 includes a sixteenth-note pattern with a grace note and a *pizz.* instruction. Staff 5 shows a sixteenth-note pattern. A dotted line separates staff 5 from staff 6. Staff 6 starts with a quarter note followed by a sixteenth-note pattern. Staff 7 includes a sixteenth-note pattern with a grace note and a *(SL)* instruction. Staff 8 shows a sixteenth-note pattern. Staff 9 includes a sixteenth-note pattern with a grace note. Staff 10 ends with a sixteenth-note pattern and a *(SL)* instruction.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

12

16

Pizz...

20

24

(SL)

28

32 Câu III...

(SL)

CON KÊNH XANH XANH

Sáng tác : NGÔ HUỲNH

MẸ YÊU CON

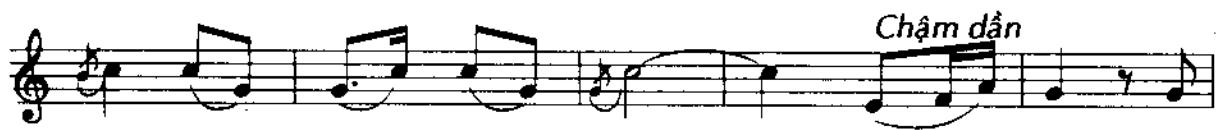
Sáng tác : NGUYỄN VĂN TÝ

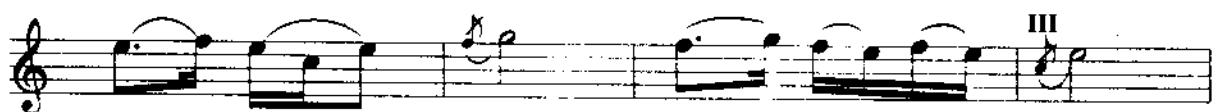
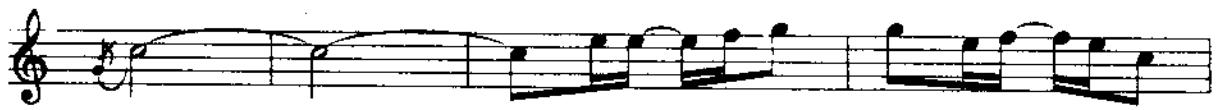
Chậm vừa - Tươi sáng

The musical score consists of eight staves of music for a single instrument, likely a piano or harp. The music is in common time (indicated by '8'). The first staff begins with a sixteenth-note pattern. Subsequent staves show various melodic lines with eighth and sixteenth notes, some featuring grace notes and slurs. The key signature changes from G major (one sharp) to E major (no sharps or flats) at the beginning of the eighth staff. Measure numbers 'II' and 'I' are marked above the staff. The music concludes with a final cadence.

BÓNG CÂY KONIA

Sáng tác : PHAN HUỲNH ĐIỀU

HỒ CHÍ MINH ĐẸP NHẤT TÊN NGƯỜI

Sáng tác : TRẦN KIẾT TƯỜNG

Chậm vừa

The musical score consists of seven staves of music for a single instrument. The key signature is one flat, and the time signature varies between common time and 2/4. The score includes dynamic markings such as *p*, *cresc*, *decresc*, *mf*, *cresc*, *dim*, and *p*. Measure 1 starts with a forte dynamic (*f*) followed by a crescendo (*cresc*). Measure 2 shows a decrescendo (*decresc*). Measure 3 begins with a piano dynamic (*p*). Measures 4 through 6 feature eighth-note patterns. Measure 7 includes dynamic markings *mf* and *cresc*. Measure 8 features a dynamic marking *dim*. Measure 9 concludes with a piano dynamic (*p*). The score ends with a final dynamic marking *f*.

DIỄM XƯA

Sáng tác : TRỊNH CÔNG SƠN

The musical score consists of six staves of music for a single instrument. The key signature is one flat (B-flat). The time signature is 2/4. The music is divided into sections by vertical bar lines and measures. Measure numbers 1, 2, and 3 are indicated above the second, third, and fourth staves respectively. Measure 3 includes a three-measure repeat sign. Measure 5 includes a three-measure repeat sign. Measure 6 ends with a fermata over the first note and a repeat sign below the staff.

LƯU Ý :

Tay cần sử lý thật vững vàng những trường hợp nắn chùng (đẩy) những âm có trường độ ngân dài.

TIẾNG ĐÀN BẦU

Nhạc : NGUYỄN ĐÌNH PHÚC

Chuyển biên : VĂN THẢO

Dạo - Nhẹ nhàng

Vào hát

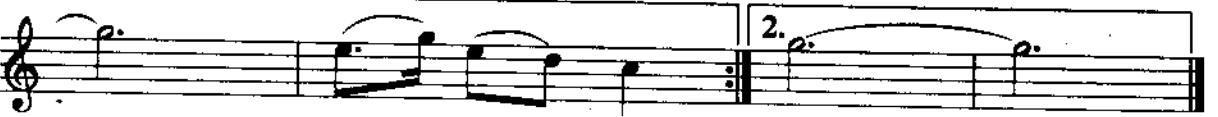
Pizz 8 vv...

II

1.

2.

LÀNG TÔI

Sáng tác : CHUNG QUÂN

The musical score consists of eight staves of music. The key signature is one flat, and the time signature is 2/4. The music is written in G clef. Various musical markings are present, including triplets (3), slurs, and dynamic markings labeled III, II, V, and III. The music features eighth and sixteenth note patterns.

TRĂNG MỒ BÊN SUỐI

Sáng tác : LÊ MỘNG NGUYỄN

I I

II

I

I

I

I

I

BIỆT LÝ

Sáng tác : DZOĀN MÃN

SUỐI MƠ

Sáng tác : VĂN CAO

The musical score consists of eight staves of music, each starting with a treble clef and a key signature of one flat (F#). The time signature varies across the staves, indicated by 'III', 'II', 'I', 'III', '2.', '1.', and 'III'. The music features various note values including eighth and sixteenth notes, with some notes having stems pointing up and others down. Measure numbers are present above certain notes in the first, third, and fourth staves.

ƠN NGHĨA SINH THÀNH

Sáng tác : DƯƠNG THIỆU TƯỚC

The musical score consists of eight staves of music, each starting with a treble clef and a common time signature (C). The music is divided into measures by vertical bar lines. Various dynamic markings are present, including 'I' (forte), '3' (three times), 'mp' (mezzo-forte), and 'Rall...' (rallentando). The score includes several rehearsal marks: '1.' and '2.' in square boxes above the first two staves, and 'I' above the third staff, '3' above the fifth staff, and 'I' above the eighth staff.

ĐÊM TÀN BẾN NGỦ

Sáng tác : DƯƠNG THIỆU TƯỚC

The musical score consists of five staves of music in 2/4 time, treble clef. The first staff begins with a dotted half note followed by eighth notes. The second staff starts with a sixteenth-note pattern. The third staff features a melodic line with grace notes and a fermata over the fourth measure. The fourth staff is labeled 'II' above the first measure. The fifth staff concludes the piece with a final cadence.

XIBONEY
Nhạc CUBA

Calypso

Calypso

I

II

1. I

I

2.

I

II

II

I

BACK TO SORRIENTO

Sáng tác : E. CURTISS

Lento (Chậm buồn)

Dạo nhạc.....

BẾN XUÂN

Sáng tác : VĂN CAO

HỒI TƯỞNG

Sáng tác : BÙI LÂM

Andantino

The musical score consists of five staves of music. The first staff begins with a dotted half note followed by an eighth note. The second staff starts with a quarter note. The third staff begins with a dotted half note. The fourth staff starts with a quarter note. The fifth staff begins with a dotted half note.

Nhanh dần

Cadenza

A Tempo

CUNG ĐÀN ĐẤT NƯỚC

Sáng tác : XUÂN KHẢI

Ad libitum

The musical score consists of eight staves of music for a single instrument. The key signature is one flat, and the time signature is 2/4. The dynamics are indicated by 'ff' (fortissimo) and 'Moderato'. The score begins with a section labeled 'Ad libitum' followed by a section labeled 'Moderato'. The music features various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and includes several fermatas and grace notes.

2.

p

f

f

f

Rall...

A Tempo

DÒNG KÊNH TRONG

Sáng tác : HOÀNG ĐẠM

Andantino

Allegro
pizz

1. 2.

The image shows six staves of musical notation for cello, arranged vertically. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat, and a common time signature. It includes a dynamic instruction "pizz" at the end of the first measure. The second staff starts with a dotted half note followed by eighth-note patterns. The third staff features a bass clef and a tempo marking of $\text{P} = 120$. The fourth staff contains a dynamic instruction "cadenza" above the notes. The fifth staff has a dynamic instruction "rit" (ritardando) over the notes. The sixth staff concludes with a tempo instruction "A Tempo". Measure lines connect the beginning of each staff to the end of the previous one, except for the first staff which starts with a blank measure.

TRỐNG CƠM

Dân ca QUAN HỌ BẮC NINH

ĐÀN BẦU

ĐÀN TRANH

The musical score for 'Trống Cơm' is presented in five systems of two measures each. The top staff, labeled 'ĐÀN BẦU', features a bass clef and common time (2). The bottom staff, labeled 'ĐÀN TRANH', features a treble clef and common time (2). The music consists of eighth and sixteenth note patterns. Measures 1-2 show a simple bass line for Đàn Bầu and a treble line for Đàn Tranh. Measures 3-4 show more complex eighth-note patterns for both instruments. Measures 5-6 show sixteenth-note patterns for both instruments.

HỆ THỐNG DÂY : *Dàn Bầu*

A diagram titled "HỆ THỐNG DÂY" showing the tuning for two instruments. The top staff, labeled "Dàn Bầu", has three open circles at the bottom. The bottom staff, labeled "Đàn Tranh", has five open circles at the bottom. Vertical dashed lines connect the corresponding tuning positions between the two staves.

TRÔNG CHỜ

DÂN CA QUAN HỘ BẮC NINH

DÀN BẦU

DÀN TRANH

DÀN SÁO

HỆ THỐNG DÂY

Dàn Bầu

Dàn Tranh

A diagram titled "HỆ THỐNG DÂY" showing the tuning for two instruments. The top part, labeled "Dàn Bầu", shows a treble clef staff with three open circles (notes) on the first, third, and fifth strings. The bottom part, labeled "Dàn Tranh", shows a bass clef staff with three open circles on the second, fourth, and sixth strings. Vertical dashed lines connect the corresponding notes between the two staves.

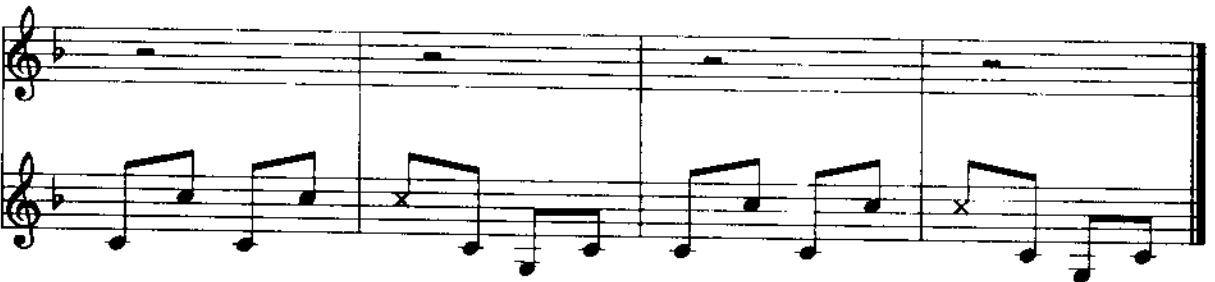
LÝ CÁI MƠN

DÂN CA NAM BỘ

ĐÀN BẦU

ĐÀN TRANH

The musical score for 'Lý Cái Mơ' is presented in four systems. Each system contains two staves: the upper staff for 'ĐÀN BẦU' and the lower staff for 'ĐÀN TRANH'. The music is set in 2/4 time with a key signature of one flat. The notation uses standard musical symbols like quarter and eighth notes, with specific markings such as horizontal dashes and lines on the stems of certain notes.

Đàn Bầu

HỆ THỐNG DÂY:

A diagram showing the string system for a Đàn Tranh (zither). It consists of three horizontal lines representing the strings. The top line is labeled 'Đàn Bầu' and the bottom line is labeled 'Đàn Tranh'. Below the lines, there are six small circles representing tuning pegs, with the first two on the left being solid black and the next four being hollow.

MỤC LỤC

LỜI GIỚI THIỆU	03
LỜI NÓI ĐẦU	05
PHẦN MỘT	06
GIỚI THIỆU CÂY ĐÀN BẦU - THÀNH PHẦN CẤU TRÚC ĐÀN BẦU	06
CÁC KIỂU CẦN ĐÀN - CÁC KIỂU BẦU ĐÀN	07
TRỤC LÊN DÂY - CÁC KIỂU QUE GẨY	08
NHỮNG KỸ THUẬT SỬ DỤNG ĐÀN BẦU - TƯ THẾ NGỒI ĐÀN	09
KỸ THUẬT TAY PHẢI (TAY GẨY)	11
CÁCH CẦM VÀ CÔNG DỤNG CỦA QUE GẨY	11
NGUYỄN LÝ CỦA TAY GẨY - CÁCH GẨY ĐÀN BẦU	12
KỸ THUẬT TAY TRÁI	19
CÁCH CẦM VÀ SỬ DỤNG CẦN ĐÀN - VỊ TRÍ TAY CẦM	19
PHẦN HAI	21
KỸ THUẬT NẮN CĂNG - NẮN CHÙN - THUẬN TAY VÀ NGƯỢC ĐẢO TAY	21
BÀI TẬP 1 - NẮN CĂNG (KÉO) LÊN QUĂNG 5	21
BÀI TẬP 2 - NẮN CHÙN (ĐẨY) CẦN ĐÀN XUỐNG QUĂNG 5	22
BÀI TẬP 3 - KẾT HỢP NẮN CĂNG - CHÙN	22
BÀI TẬP 4 - BÀI TẬP 5 - BÀI TẬP 6	23
BÀI ỨNG DỤNG QUĂNG 5 VÀ 6 - GIÂN MÀ THƯƠNG	26
BÀI TẬP 7 - QUĂNG 7 TRỞ LÊN	27
BÀI TẬP 8 - BÀI TẬP 9 - BÀI TẬP 10 - BÀI TẬP 11 - BÀI TẬP 12	28
ĐÀN BẦU TRONG NHẠC CỔ TRUYỀN THỐNG VIỆT NAM	32
BẢNG VIẾT TẮT CHỮ NHẠC	32
BẢNG ĐỔI CHIẾU CÁC HƠI ĐIỆU	33
BẢNG KÝ HIỆU KỸ THUẬT DIỄN TẤU ĐÀN BẦU - THANG ÂM - HƠI ĐIỆU	34
PHẦN BA	36
PHẦN THỰC HÀNH : DÂN CA - NHẠC CỔ - NHẠC MỚI	36
QUA CẦU GIÓ BAY - TRỐNG QUÂN	37
SE CHỈ LUỒN KIM - INH LẨ ƠI	38
LÝ CON KHỈ - LÝ TÌNH TANG	39
LÝ BA TRI - LÝ CON SÁO	40
LƯU THỦY HÀNH VÂN - ĐỒNG QUÊ	41
RU CON - CHÚC MỪNG SINH NHẬT	42
CHĂM XI - HORAY ! HORAY !	43
CON CHIM NON - JCHGING EMOL SPAZIERE	44
CLEMENTINE - JINGLE BEL	45
GÀ RỪNG	46

MỤC LỤC

LÀN THẢM	48
BA MƯỜI TẾT	49
TÒ VÒ	50
LONG NGÂM	51
TÚ ĐẠI CẢNH	53
NAM BÌNH	56
QUẢ PHỤ	57
LƯU THỦY TRƯỞNG	59
NGŨ ĐỐI HẠ	60
TIỂU KHÚC	61
PHÚ LỤC	62
NAM XUÂN	63
NAM AI	66
TÚ ĐẠI OÁN	68
VỌNG CỔ	72
CON KÊNH XANH XANH	74
MẸ YÊU CON	75
BÓNG CÂY KONIA	76
HỒ CHÍ MINH ĐẸP NHẤT TÊN NGƯỜI	78
ĐIỂM XƯA	79
TIẾNG ĐÀN BẦU	80
LÀNG TÔI	82
TRĂNG MỜ BÊN SUỐI	83
BIỆT LY	84
SUỐI MƠ	86
ƠN NGHĨA SINH THÀNH	87
ĐÊM TÀN BẾN NGỤ	88
XIBONEY	90
BACK TOSORRIENTO	92
BẾN XUÂN	94
HỒI TƯỞNG	95
CUNG ĐÀN ĐẤT NƯỚC	98
DÒNG KÊNH TRONG	101
TRỐNG CƠM	104
TRÔNG CHỜ	106
LÝ CÁI MƠN	108
MỤC LỤC	110

NHÀ XUẤT BẢN ÂM NHẠC

ĐÀN BẦU NÂNG CAO

BIÊN SOAN
BÙI LÃM

CHỊU TRÁCH NHIỆM XUẤT BẢN
NHẠC SĨ
TẠ TUẤN

CHỊU TRÁCH NHIỆM BẢN THẢO VÀ BIÊN TẬP
NHẠC SĨ
NGUYỄN QUANG LONG

CHÉP NHẠC VI TÍNH VÀ TRÌNH BÀY SÁCH
NHẠC SĨ
LƯƠNG BẰNG VINH

THIẾT KẾ BÌA
MINH LONG

MINH HỌA HÌNH ẢNH
HỌA SĨ
MAI LIÊN

SỬA BẢN IN
NHẠC SĨ
BÙI LÃM

IN 1000 CUỐN. KHỔ : 19 X 27 CM. TẠI XÍ NGHIỆP IN 27-7

THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

GIẤY PHÉP XUẤT BẢN SỐ 35/XBAN-TN, CĂN CỨ GIẤY CHẤP NHẬN ĐĂNG KÝ KHXB
SỐ 1837/XB-QLXB NGÀY 20/12/2004 CỦA CỤC XUẤT BẢN.
IN XONG VÀ NỘP LƯU CHIẾU THÁNG GIÊNG NĂM 2005

ĐÀN BẦU NÂNG CAO

NHẠC SĨ BÙI LÃM

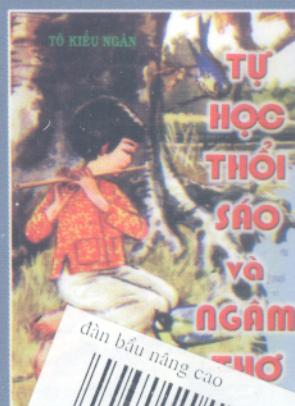
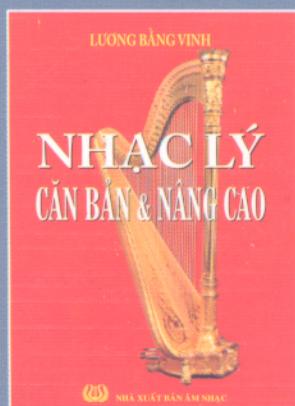
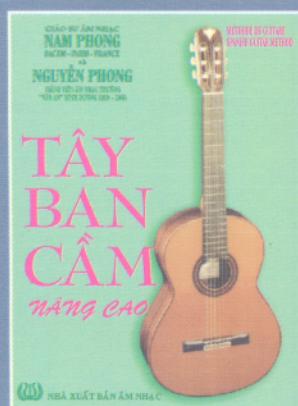
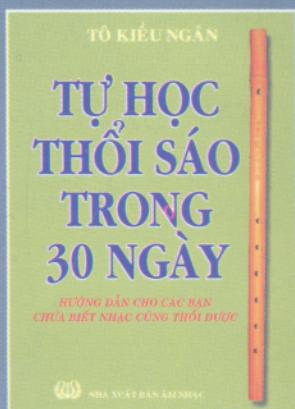
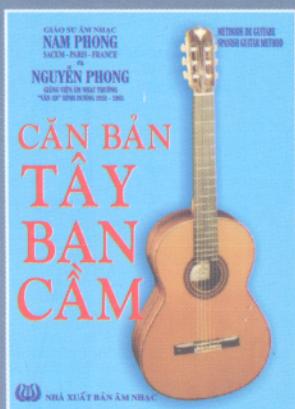
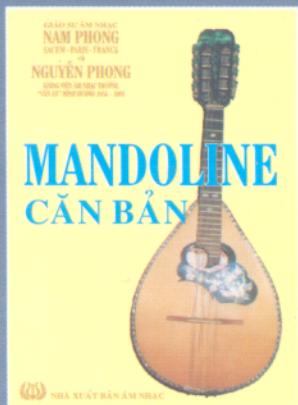
SINH NGÀY 20-10-1942

QUÊ QUÁN ĐÀO XÁ - ÂN THỊ - HƯNG YÊN

NHẠC SĨ NGHIÊN CỨU LÝ LUẬN

HỘI VIÊN HỘI NHẠC SĨ VIỆT NAM

TRÂN TRỌNG GIỚI THIỆU SÁCH ĐÃ PHÁT HÀNH

Nhà sách
THỊ NGHÈ

* 49-51 NGUYỄN BÌNH KHIEM, P. BÀ KAO, Q. 1, TP.HCM

* ĐIỆN THOẠI: 9103651 - 9105117 * FAX: 9104817

* E-mail : nhasachthinghe@vnnw.com

dàn bầu nâng cao
005117 100020
25.000 VNĐ
8935086

Giá: 25.000 đ